

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
19. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 05.03.2004.godine, sa početkom u 11:10 sati

PREDsjedavajući
MUSTAFA PAMUK

Dame i gospodo, poštovani delegati, vaše ekselencije, poštovani gosti, poštovani predstavnici sredstava javnog informiranja, sve vas lijepo pozdravljam i otvaram 19.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Draga gospodo, na sjednici danas prisustvuje 15 delegata. Trenutno gospodin Spasojević je na jednom sastanku, u principu jeste prisutan ovdje. Dakle, iz bošnjačkog kluba prisustvuje 5 zastupnika iz hrvatskog naroda 5 i iz srpskog naroda 5. Znači prisutni su svi.

Za 19. sjednicu, predlažem sledeći dnevni red, vi ste taj dnevni red dobili u pozivu za današnju sjednicu i ja ću vam bez obzira na sve propitati.

Prvo,

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Izjašnjavanje Doma naroda o zahtjevu za razmatranje Prijedloga zakona o postupku medijacije po članu 99. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara,
3. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara,
4. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona u tužilaštvu BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara,
5. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara,
6. Prijedlog zakona o Obavještajno bezbjednosnoj agenciji BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
7. Prijedlog zakona o važnosti javnih isprava u BiH, prvo čitanje, predlagač Vijeće ministara,
8. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za period 01.06. do 31.12.2003.godine,
9. Zaključak o potrebi izrade jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, predlagač Ustavno-pravna komisija.

Dakle, čuli ste dnevni red.

Otvaram raspravu o dnevnom redu. Ima li neko da se javlja za riječ? Izvolite, ima li diskutanata, nema. Hvala lijepo.

Oprostite, u ovoj tačci Prijedlog zakona o Obavještajno bezbjednosnoj agenciji, je li to, tu nije predlagač Vijeće ministara, tu sam napravio grešku. Tu je predlagač OHR, odnosno Visoki predstavnik.

Imamo li dalje primjedbi na dnevni red? Nemamo.

Stavljam dnevni red na glasanje.

Ko je za predloženi dnevni red? Hvala lijepo.

Dakle, jednoglasno.

Imamo prvu tačku dnevnog reda

Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Ovo koliko ja znam, mislim da nije bilo odgovora na delegatska pitanja. Ja sad ovaj pozivam delegate ukoliko imaju delegatskih pitanja da izađu. Izvolite, gospodin Limov

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, predstavnici institucija BiH, uvaženii gosti, predstavnici međunarodne zajednice i sredstava javnog informiranja, sve vas skupa pozdravljam i želim iskoristiti ovu prigodu, sukladno našem Poslovniku i postaviti tri izaslanička pitanja, naravno Vijeću ministara.

Iako u jednom dijelu bi možda dobro bilo da svoj stav o ovome kaže i Psredsjedništvo BiH. Pitanja glase, prvo,

Tko je odgovoran što do danas nije potpisana i ratificirana međudržavni Sporazum između BiH i Republike Hrvatske u svezi korištenja luke Ploče i odvijanja prometa kroz Neum?

Drugo, u čemu je suština različitosti viđenja rješenja problema Ploča i Neuma sa strane BiH, odnosno sa strane Republike Hrvatske?

I treće, kakav je stav Vijeća ministara i Predsjedništva BiH u odnosu na plan vlasti RS kojim je predviđeno cestovno zaobilaženje Neuma, izgradnjom mosta kojim će dalmatinsko kopno biti povezano s polu otokom Pelješac? Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala, imamo dalje, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovani delegati, predsjedništvo, uvaženi gosti, predstavnici Vijeća ministara, predstavnici medija, obzirom da je ova tačka poslovnički regulisana i kao postavljanje pitanja i kao pokretanja incijativa, ja želim da pokrenem jednu inicijativu.

Naime, tražim da se na idućoj sjednici Doma naroda, a po mogućnosti zajedničkoj sjednici i Doma naroda i Predstavničkog doma, a prije 15.marta, stavi na dnevni red pitanje održavanja općinskih izbora.

Ovom inicijativom, želim da skrenem pažnju, ovom visokom Domu i javnosti općenito, na dramatičnu situaciju vezano za održavanje predstojećih općinskih izbora.

Ja tvrdim da je situacija dramatična i u pogledu zakonodavstva i u pogledu finansiranja općinskih izbora. Zašto? 15.aprila je potrebno objaviti izbore, do 15. aprila mora se potpuno regulisati sva pitanja vezana za općinske izbore. Time i donošenje izmjena Izbornog zakona koje će reflektirati odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti, Zakona o manjinama i zastupljenosti manjina, naravno finansiranje općinskih izbora i što je takođe važno, uloga medija pogotovo elektronskih medija u izbornom procesu.

Prijedlog izmjena Izbornog zakona je u nekoj verziji spremam. Mi imamo Komisiju oba doma koja radi na tom pitanju. Međutim, na jutrošnjoj sjednici te Komisije bilo je prisutno 15 stranaca i 1 član Zajedničke komisije. To se može opravdati objektivno okolnostima, međutim, to ipak proizvodi kriznu situaciju. Do 15. aprila, mora postignut bit i na komisijskoj fazi i na domovima pitanje izmjena Izbornog zakona, da bi se izbori mogli objaviti. Situacija je kao što rekoh dramatična i sa finansijskog aspekta je za održavanje općinskih izbora potrebno je 3 miliona i 200 KM. Jutros je na izboru bilo, na računu Izborne komisije bilo 7 hiljada maraka. Novo Sarajevo je platilo, pa je sad 57 hiljada maraka na računu, pri čemu su situacije po općinama vrlo zabrinjavajuće.

Naime, 55 općina je svega zadovoljilo potpuno obaveze svoje. Donijelo budžet sa onim što je potrebno da se finansiraju općinski izbori, 45 općina svojim budžetima uopće nije predvidjelo taj grant, 17 općina samo djelomično i 6 općina nije uopće usvojilo budžet, a 19 općina nije dostavilo nikakvu informaciju. Imajući u vidu rokove koji su vrlo kratki i stanje u kojem se nalazimo, ja mislim da je već vrijeme da se proglaši neka vrsta vanrednog stanja i da svako svoj posao uradi i Vijeće ministara i zajedničke službe u pogledu raspisivanja tendera za izradu glasačkog materijala u skladu sa zakonom koji propis...da to moraju raditi domaće firme i naravno resorni ministri. U protivnom, može se vrlo lako desiti, da početkom aprila objavimo da se ne mogu održati općinski izbori, što bi bilo katastrofalno za BiH u ovoj godini u kojoj ispunjava uslove iz fizibiliti studije. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Evo mogu se i ja javiti za jedno poslaničko pitanje ili ja bih rekao inicijativu.

Dana 04.03.2004.godine u dnevnom listu «Avaz» objavljen je tekst pod naslovom «BiH postaje regionalno utočište šverca drogom», koje su izrekli autori izvještaja o stanju narkomafije i organiziranog kriminala u svijetu za 2003.godinu kao alarmantno upozorenje State Department-a. Autor i potpisnik Izvještaja je pomočnik državnog sekretara SAD-a za brobu protiv narkomafije i provođenja zakona, gospodin Robert Čarls.

U tekstu se između ostalog, navodi da je BiH postala regionalno utočište za narkodilere i njihove pošiljke. Dalje, da je trgovina narkoticima sastavni dio djelatnosti stranih i domaćih instanci i organiziranog kriminala koje su povezane sa određenim korumpiranim zvaničnicima. Mada im se imena ne spominju, te da ti zvaničnici ili toleriraju ili čak podržavaju aktivnosti narko mafije.

Posebn se ističe da je BiH tranzitni centar čak i skladište za drogu koja stiže iz susjednih država. Od ministra sigurnosti, odnosno od Ministarstva sigurnosti tražim da provjere informacije iznesene u Izvještaju pomočnika državnog sekretara SAD-a za borbu protiv narko mafije i provođenje zakona gospodina Roberta Čarlsa. Dalje, da gospodin ministar, odnosno ministarstvo od nadležnih institucija dobije tačna imena i prezimena takozvanih korumpiranih zvaničnika kako su isti u tekstu nazvani. Obzirom da je krajnje vrijeme da se zna koji su to zvaničnici uključeni u podržavanju organiziranog kriminala i trgovine narkoticima.

Mogu razumjeti da u Izvještaju gospodin Čarls obzirom na prilike u kojima je podnesen, nije bilo uputno govoriti o konkretnim imenima, ali mislim da je u ovom momentu, uputno da ministar sigurnosti zatraži, sazna i objelodani imena tih zvaničnika. Hvala.

Evo sekretaru. Ima li još ovih pitanj? Ima li još pitanja? Dakle iscrpili smo ovu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda,

Ad.2. Izvještavanje Doma naroda o Zahtjevu za razmatranje Prijedloga zakona o postupku medijacije po članu 99. Poslovnika Doma naroda, predlagач Vijeće ministara

Molim predstavnika predlagača, ima li ga? Izvolite, zamjenik ministra Grubišić.

GRUBIŠIĆ

Zahvaljujem, pozdravljam svu gospodu i dame i da kažem dakle, Zakon o medijaciji je jedna novina u pravnom sustavu BiH. Ona je novina koja proizlazi iz prakse razvijenih zemalja. Dakle, da stvari ne idu sve na sud. Dakle ove sporne stvari, nego da se mogu znači u postupku medijacije rješiti. U principu to je nešto najsličnije što smo mi do sada imali van sudskej jednoj nagodbi. Dakle, a sada se to vodi pod stručnim nadzorom medijatora koji polažu ispit i koji su dakle ovlašteni za to.

Mislim da će ovaj zakon i ova praksa koja se uvodi u BiH doprinijeti dakle da se smanji broj manje spornih da kažem ovaj, stvari na sudovima. Sutovi će time biti rasterećeni, da će rješavati one bitne stvari a da će se ovaj, u postupku medijacije rješiti mnoga pitanja, tako da predlažem da se ovaj zakon usvoji. Toliko.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, evo čuli smo gospodina Grubišića predlog je inicijativa je da se ovaj zakon usvaja po skraćenom postupku.

Ima li diskutanata je li, nema.

Stavljam na glasanje prijedlog da se ovaj zakon usvaja po skraćenom, molim, razmatra po skraćenom postupku.

Ko je za? Hvala lijepo.

Dakle, jednoglasno.

Dakle ovaj Zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku je usvojen.

Idemo sad dalje na treću tačku dnevnog reda,

Ad.3. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara

U skladu sa članom 102. tačka 2 Poslovnika Doma, Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Izvolite.

Predstavnički dom je usvojio zakon po hitnom postupku. Ja otvaram raspravu.
Javlja li se ko za riječ?
Evo Genjac,

HALID GENJAC

Poštovane kolege, više radi javnosti koja je prisutna ovdje, mislim da je potrebno reći da se na dnevnom redu na tački 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću BiH odnosi na određene rokove usaglašavanja potrebnih rokova programiranje rokova. Ja mislim, da je radi se o zakonu koji nema neki visoki stupanj složenosti, a potreban je za ovo sinhroniziranje rokova. Mislim da treba podržati ovaj zahtjev i usvojiti ovaj zakon po članu 100. odnosno po hitnom postupku. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Genjac. Evo ja poslije ove Genjčeve diskusije mislim da se u principu svi slažemo sa ovim. Ima li još primjedbi?

Ko je za to, da se ovaj zakon usvaja po hitnom postupku? – 14
Dakle, zakon, Hasane jesi li ti glasao? Onda je – 15.
Gospodin Spasojević dakle suzdržan. Hvala lijepo.

Dakle odlučili smo da ovaj zakon, da je ovaj zakon prošao i prihvaćen da se raspravlja po hitnom postupku.

U ovom momentu ja proglašavam pauzu do koliko gospodo? Molim do 1:15 sati. Hvala lijepo.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom poslije ove pauze, dakle usvojili smo ovu tačku dnevnog reda, Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH po članu 100. Uvojili smo je li, da ga raspravljamo po hitnom postupku i evo sad obzirom na situaciju da pređemo na usvajanje ovog zakona.

Otvaram raspravu o zakonu. Javlja li se ko za riječ?

Ne javlja. Hvala lijepo.

Stavljam na glasanje zakon. Ko je da se zakon usvoji?

Ko je za? Hvala

Jednoglasno, dakle zaon je usvojen jednoglasno.

Četvrta tačka dnevnog reda,

Ad.4. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagač Vijeće ministara

Ima li neko iz Vijeća ministara, izvolite, gospodin Grubišić zamjenik ministra.

GRUBIŠIĆ

Zahvaljujem, još jednom da vas sve pozdravim. Dakle, pred vama ne Prijedlog zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH. Radi se o zakonu koji je na privremenoj donio Visoki predstavnik i dakle ovo bi bila procedura dakle, usvajanja na trajnoj osnovi. Zakonom kao što vidite iz teksta je uvedena novina dakle, da je u uporabi u Tužiteljstvu BiH i engleski jezik, a to je da se omogući rad međunarodnim tužiteljima koji rade u Tužiteljstvu BiH, sporazumjevanje ili prevođenja ili tumačenja na jedan od službenih jezika BiH osigurava sudski tumač. On je već dakle u primjeni jer je na privremenoj osnovi donijet i predlažem dakle da se usvoji, da bi eventualno mogli kasnije ići u njegove izmjene i dopune.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ima li dalje diskusija? Ja znam da je za ovu tačku, gospodin Genjac, mi smo na 4. tačci dnevnog reda, Zakon o novim izmjenama, izvolite. Ti si imao primjedbu koliko se ja sjećam, izvolite.

HALID GENJAC

Zahvaljujem predsjedavajući, sam Zahtjev sadržinski ne unosi neke krupne promjene, to je po obimu jednostavan zakon visokog stupnja, složenosti i usaglašava određene procedure i sastoji se od dva člana. Dakle, taj zakon o izmjenama zakona.

Međutim, naziv Prijedlog zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu je neprimjeren i mislim da može u budućnosti izazvati probleme. Zašto? Nije isključena mogućnost da se čine i neke buduće izmjene u ovom zakonu, onda bi ti zakoni trebalo da se zovu Zakon o najnovijim izmjenama. Prema tome, poslije toga o najnovijim izmjenam itd. Prema tome, mislim da ova terminologija koja u nekim

pravnim školama postoji vjerovatno, za naše prilike nije primjerena i ja bih zamolio predлагаča da prihvati da se promijeni naziv i jednostavno da se zove Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona. Sve izmjene zakona se objavljuju u službenim listovima u kontinuitetu i neće biti nikakvih problema.

MUSTAFA PAMUK

Možemo li se dakle, gospodine Grubišiću, izvolite, molim te evo gospodin Grubišić je tu.

GUBIŠIĆ

Dakle, ja sam već rekao da se dakle radi o zakonu koji je na privremenim osnovama donio Visoki predstavnik i tako je nazvao ovaj zakon i u tom smislu onom tehnikom ovaj, da se ništa ne mijenja, ne bi se moglo.

Međutim, ja bih htio da iskoristim ovu prigodu da nešto predložim i ovom Domu je jedna takva rasprava bila i na Zastupničkom domu. Dakle, trebalo bi možda da ili izvršna vlast, ili zakonodavna razgovara sa Uredom Visokog predstavnika u smislu, da dogovorimo tehniku prihvaćanja zakona koje su donijete na privremenoj osnovi.

Vi znate, da svi zakoni koje Visoki predstavnik donese na privremenoj osnovi, da se objave u Službenom glasilu. Dakle, i onda kad ga mi, a radi se često o obimnim zakonima i onda kad ga mi usvojimo, Parlament ponovo ga objavljujamo u istovjetnom tekstu, ponovo u Službenom glasilu. Tehnički bi možda bilo korektnije reći, kad Visoki predstavnik donese zakon na privremenoj osnovi, pa ga usvajamo mi kao zakon redovito, da kažemo zakon o prihvaćanju zakona koji je donijet na privremenoj osnovi. Mislim to kako se zove već, i da samo kaže prihvaća se taj i taj zakon. To bi bio jedan kratki zakon i time bi ispunili, mislim da je to tehnika ovaj, mislim da bi ispunili da bi bilo puno manje prostora u službenim glasilima i tako, ali naravno ovu tehniku bi morali dogоворити sa Uredom Visokog predstavnika ovaj, skupa i možda Ministarstvo pravde i oba Doma Parlamentarne skupštine BiH. Mislim da bi to bio zgodan način i ta tehniku takvog preuzimanja zakona nije nepoznata našem pravnom sustavu. Mi smo to imali ovaj, često puta priliku, i mislim da bi to bilo korektno. Toliko, hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, gospodine Grubišiću. Ja mislim da bi smo mogli ovaj ići na to da prihvativmo ovo ovako, ali uz uvjet da Vijeće ministara kad ovo prihvativmo, kad to postaje zvanično naš zakon, da odmah uđe u izmjenu i ispravi to kao tehničku grešku. Dakle, da probamo to realizirati, jer mislim da ovakve sintagme i ovo ne trpi naš jezik.

Izvolite, Halide, Filipović je molim te. Halide, Filipović je na redu. Javio se Filipović prije. Halid se javio ali javio se i Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa. Hvala predsjedavajućem što poštuje redoslijed prijava. Vrlo kratko, dakle, uz podršku o ovim primjedbama koje smo čuli u odnosu na naziv zakona, ..dakle novi pa će biti najnovije, pa će biti nove od novijih itd. To dosita nešto što bi smo morali ispravljati, ali u članku 1. dakle, ovdje se ekskluzivno ovaj, predlaže, ja znam da mi ne možemo mijenjati ovo i da ćemo u članku 100. mi to prihvati, ali ne mogu to ne reći.

Slučajno je Englez zamjenik tužitelja. Da je Francuz, ovdje bi tražili izmjenu za francuske. Bilo bi mi logičnije da je traženo ovdje da se uz tri jezika po Ustavu, vrlo ravnopravna, jako ravnopravna ali ne dovoljno participirana u ravnopravnosti, dakle, mi nismo dosegli još ni implementaciju ustavne odredbe o jednakopravnosti korištenja sva tri jezika i oba pisma u državi BiH i uvodimo u postupke i jedan engleski jezik. Nisam protiv engleskog, dapaće ali bi bio sretniji za ovo nesretno rješenje da piše bar jedan od svjetskih jezika. Doće za 6 mjeseci ili za 3 mjeseca, za godinu dana do promjene zamjenika tužitelja, pa ćemo opet imati izmjenu ovaj, zakona.

Ispričavam se ali morao sam to primjetiti. Znam da ćemo izglasati ovako kako ovdje stoji, ali nesretan sam zbog ovakvih izmjena zakona.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Filipoviću, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Ja samo što se tiče ovih navoda gospodina ministra. Mi ovde nemamo situaciju zakona koji na privremenoj osnovi nameće Visoki predstavnik. Mi imamo situaciju da Vijeće ministara predlaže zakon i od nas traži da ga usvojimo po proceduri 100. Ja se iskreno nadam, po proceduri člana 100. Poslovnika, ja se iskreno nadam, a mislim da je to sasvim izvjesno da neće biti više nametanja zakona od strane Visokog predstavnika na privremenoj osnovi. Dakle to je orijentacija i generalno i zbog svih poznatih okolnosti u BiH i ovdje se ne radi o zakonu koji je nametnut niti o zakonima koji su nametnuti. Ovdje se radi o zakonu kojeg je Vijeće ministara dostavilo u proceduru kao predlagač i sa zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku, odnosno po članu 100. Poslovnika. U tim slučajevima, zaista nema amandmanskog djelovanja od strane poslanika. Međutim, predlagač ima diskreciono pravo da zakon nazove kako smatra da je najbolje da ga nazove, prije njegovog usvajanja. Ja naravno neću na tome insistirati, poslije ćemo kad ga usvojimo djelovati amandmanski, ali ostajem pri ocjeni da bi bilo racionalnije da se ovo u ovom trenutku popravi.

MUSTAFA PAMUK

Ja imam ovaj, obavezu da kažem ovde da je Predstavnički dom ovaj zakon usvojio ovako kako je ovdje naglašeno i ja mislim da nam ostaje mogućnost da poslije usvajanja, poslije sasvim jasno svih ovih primjedbi, koje su opravdane, ali ostaje nam da usvojimo zakon u ovom obliku, ovako kako je to on predložen, te da bi se on smatrao usvojenim, da ne bi smo birali neke komisije, ada Vijeće ministara ovaj,

djeluje odmah po usvajanju, po njegovojoj objavi kako bi ga, kako bi izmjenilo ovo i dovelo ga u jednu situaciju kako to odgovara ovom podneblju. Hvala vam lijepo.

Evo ja ēu sad, ja mislim da smo ovdje uglavnom svi saglasni, pa ēu ja sad da pitam,

Ko je za to, da se ovaj zakon razmatra po hitnom postupku, odnosno po članu 100. tačka 2. Poslovnika našeg? – 14

Ko je suzdržan? – 1 suzdržan,
Hvala vam lijepo.

E, otvaram raspravu.

Da li se ko javlja za riječ sad po sadržini zakona? Ne javlja se niko.

Ko je za to, da usvojimo zakon, stavljam to na glasanje?

Ko je za?

Jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Dakle, zakon je usvojen, jednoglasno.

Peta tačka dnevnog reda,

Ad.5. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o novim izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH po članu 100. Poslovnika Doma naroda, predlagič opet Vijeće ministara

To je opeg Grubišiću isti slućaj je li tako? Ja sam ovaj, sad u prilici da kažem da evo stavim na glasanje. Ima li neko ovaj, primjedbi kakvih?

Sad sam u prilici da stavim na glasanje.

Da li ovo usvajamo, razmatramo po članu 100. tačka 2. Poslovnika?

Ko je za? – 14

Suzdržan – 1 , hvala lijepo.

Otvaram raspravu o zakonu.

Javlja li se neko za riječ? Ne javlja niko. Hvala lijepo.

Stavljam na glasanje zakon.

Ko je za?

Jednoglasno. Hvala vam lijepo.

Ovaj zakon se smatra usvojenim i to jednoglasno.

Šesta tačka.

Ad.6. Prijedlog zakona o Obavještajno bezbjednosnoj agenciji BiH, prvo čitanje, predlagič Visoki predstavnik

Ovo je prvo čitanje. Dobili ste zakon kao i Izvještaj nadležne Komisije. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima na kojima je zakon utemeljen. Predstavnički dom je usvojio zakon na 30.sjednici održanoj 24.02.2004.godine, s amandmanima koje je usvojila Zajednička komisija i koji su postali sastavni dio ovog zakona.

Otvaram raspravu i molim diskutante, ko se javlja za riječ?
 Gospodin Tomo Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, poslanici, uvaženi predstavnici međunarodne zajednice koji su ovdje u poziciji predagatelja zakona, pozdravljam vas i želim prije svega naglasiti to da se generalno slažem sa argumentacijom iznesenom u obrazloženju Zakona o Obavještajno sigurnosnoj agenciji BiH u dijelu koji se odnosi na ustavno-pravno utemeljenje, razlog je za donošenje zakona i načela za njegovu izradu. Posebice podupirem opredjeljenje da ovim zakonom omogućimo utemeljenje još jedne nove institucije države BiH i da ta institucija u svom radu ispoštuje najvišu razinu zaštite ljudskih prava definiranih u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i „sloboda i preporuci Vijeća Evrope broj 1402 iz travnja 1999. godine, o kontroli internih sigurnosnih agencija zemalja članica.

Reforma obavještajno sigurnosnog segmenta je sastavni dio sveukupnog reformskog procesa sa jedne strane, a s druge strane ova reforma je i uvjet stvaranja mirnog sigurnosnog ambijenta bez kojeg su i reforme u drugim područjima našeg društva i države praktično nemoguća.

Uz to, što ova reforma nama treba, imam na umu i činjenicu da je ona jedan od uvjeta za ulazak BiH u Partnerstvo za mir. Člankom 76. Poslovnika Doma naroda predviđeno je da Prijedlog zakona može u parlamentarnu proceduru uputiti izaslanik, Zastupnički dom, Predsjedništvo i Vijeće ministara BiH.

Osim ova četri subjekta, po Ustavu BiH i našem Poslovniku, nitko drugi ne može biti predlagatelj zakona. Iz činjenice da je Zastupnički dom već usvojio ovaj zakon, mi objektivno možemo kao Dom naroda sasvim relevantno prihvatići to kao subjekta koji je praktično predlagatelj zakona, mada odgovara istini činjenica koje ste vi gospodine predsjedatelju konstatirali na početku ove sjednice, da je Visoki predstavnik stvarni predlagatelj zakona, odnosno njegova Komisija koja ju je on formirao 17. prosinca 2003. godine, Visoki predstavnik je članovima Kolegija oba doma Parlamentarne skupštine uputio Zakon o Obavještajno sigurnosnoj agenciji BiH. Na ovaj čin, Visokog predstavnika, prisililo je da tako kažem Vijeće ministara, jer ono nije bilo ustanju ili nije htjelo postići suglasnost oko polaznog teksta zakona i kao ovlašteni predlagatelj uputiti ga u parlamentarnu proceduru.

Ovim zakonom prekinuta je uhodana praksa po kojoj je Visoki predstavnik brinuo o tome da njegovi stručnjaci napišu zakone i dostave ih Vijeću ministara, a ono ih uz kozmetičke popravke ili u orginalu, ne rijetko s lošim prijevodom s engleskog na jedan od jezika kojim govorimo mi u BiH, prosljeđuje putem Kolegija nama izaslanicima ili zastupnicima u Domu naroda. Prethodna rasprava je upravo potvrdila jedan drugi primjer ovakve prakse.

Želim vas potsjetiti uvažene kolege, da smo prošlog ljeta na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno usvojili zaključke kojima smo podržali prioritete koje je tom prigodom naznačio Visoki predstavnik. Potsjećam vas, da smo tada preuzeли obvezu donošenja zakona do kraja prošle godine, i to zakona koji će biti temelj reforme poreskog i carinskog sustava obrane i

obavještajno sigurnosnog sustava. Naša izvršna vlast, Vijeće ministara nije izvršilo u zadatim rokovima svoju zadaću. Zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine, da tako kažem izvadila je kesten iz vatre i dovela nas u situaciju da danas možemo usvojiti, razmatrati i nadam se usvojiti ovaj zakon. Istini za volju, mogli smo to učiniti što se mene tiče i prije 10-tak dana, ali šta je 10-tak dana na spram 140 koliko smo izgubili radi ovakvog odnosa Vijeća ministara.

Ja koristim ovu govornicu da čestitam svim članovima Zajedničke komisije koja je svojim angažmanom omogućila da ovo zakašnjenje možda učini čak i podnošljivim pod uvjetom dakle, da budemo danas na tragu našeg opredjeljenja da usvojimo ovaj zakon u konačnoj formi, što je i moj prijedlog, a nadam se da će se i ostale kolege složiti s tim.

Primjer, ove netipične procedure kroz koju je prošao ovaj zakon, pokazuje niz stvari od kojih će ja naglasiti 4 slijedeća.

Prvo, procesom reformi, kako u pogledu suštine i dubine, tako i u pogledu vremenske dinamike evidentno upravlja Visoki predstavnik, a ne naša vlast i to je ono što nije dobro. Možda bi dobra prigoda bila da iz ovog izvučemo pouku i da naša domaća vlast, prije svega izvršna vlast aktivnije i ofanzivnije se uključi u izvršavanje svojih obveza.

Drugo, Parlamentarna skupština BiH se u ovom slučaju, pokazala kao pouzdaniji partner Visokom predstavniku, nego aktuelni sazivi Vijeća ministara. Vjerodostojnost autoriteta Visokog predstavnika je zabrinjavajuće dovedena u pitanje, jer on evidentno nije ustanju osigurati protočnost kroz Vijeće ministara zakona koje pripremi OHR-ov ured, a kamo sreće da ovo bude zadnji takav slučaj i svjedoci smo činjenice da već imamo najave oko nekih drugih zakonskih projekata, da će imati sličnu subinu.

Bez ikakvog uvijanja, ja ovom prigodom izražavam otvorenu sumnju u to da će se ovo Vijeće ministara angažirati na provedbi ovoga, ali i drugih zakona, pa će tako naša reforma završavati na samom donošenju zakona, a svima je jasno da je to tek temelj od kojeg, ako samo na njemu ostane neće biti istnske koristi.

Uz prkos ovakoj, rekao bih kontraverznoj proceduri vezano za ovaj zakon, ja želim izraziti uvažavanje napora predstavnika međunarodne zajednice. Prije svega uvaženog gospodina Kovića, koji je kao profesionalac uložio respekt, bilan trud da dobijemo zakon koji će nas uz popravke dovesti u bitno povoljniju poziciju, barem potencijalno od one u kojoj se sada nalazimo.

Šta reći o samom zakonu, kada na jedan zakon od 108 članaka dođe 120 amandmana i kada se u komisijskoj fazi parlamentarne procedure usvoji 50-tak, to samo po sebi dovoljno govori. Ja sam sklon inače, gotovo bjanko prihvati ugradnju evropskih standarda u naše zakonske projekte, ali naravno nisam uvijek spremjan prihvati uvjetno rečeno miješanje krušaka i jabuka. I nisam spremjan prihvati bjanko tvrdnje kako je i u ovom zakonu sve po standardima, a onda za 2-3 mjeseca kao u ovom prethodnom slučaju, traže se promjene izmjene, pa onda neke nove promjene itd. Jednostavno upozoravam da ovom poslu moramo ozbiljnije pristupati. Duboko vjerujem u to da je moguće naše specifične bosansko-hercegovačke potrebe

usuglasiti sa evropskim standardima. To naravno ne znači da smijemo gaziti naš važeći Ustav i naše važeće zakone s namjerom da budem konkretan, iznjeću manje više taksativno slijedeće primjedbe, pa rekao bih ne slaganja i dileme vezane za ovaj zakon.

Prvo, obavještajna reforma se u ovoj fazi svodi na mehaničko spajanje postojećih obavještajno sigurnosnih službi u entitetima i ja uopće ne vjerujem u to da se ekleptičkim spajanjem, uvjetno rečeno trulih jabuka može dobiti nešto probavlјivo.

Drugo, djelatnici Agencije neće imati status državnih službenika i na njih se neće primjenjivati Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, što u krajnjoj liniji nije interes ni tih djelatnika niti države, a ja se toplo nadam da Agencija ipak neće biti nad državna ili ne daj Bože para državna institucija.

Treće, u nekim rješenjima ponuđenog zakona, ne doprinosi se demistificiranju rada buduće agencije, jer njezini djelatnici suradnici i dalje imaju pravo na korištenje lažnih dokumenata i osnivanje tajnih organizacija što daje mogućnost zlouporaba kojima će se po zakonu štititi razni bjelosvjetski probisvjeti, ubojice, kriminalci. Neću vas potsjećati, ima i svježih primjera, sumnjivih i opet na nekom zakonu izvršenih promjena identiteta upravo osoba iz ovih kategorija koje sam uopće naznačio.

Četvrto, iako je Ustavom BiH zagarantirana jednakopravnost, Zastupničkog i Doma naroda Parlamentarne skupštine, tu činjenicu ne uvažava do kraja zakon, jer je u ovoj zadnjoj verziji o kojoj raspravljamo predviđeno je da predsjedavajući Zajedničke komisije za nadzor nad radom Agencije, bude iz Zastupničkog doma, što smatram ne ustavnim favoriziranjem ovoga Doma u odnosu na Dom naroda. Inače u posljednje vrijeme, osjećam i želim to za ovomo govornicom reći. Razna nastojanja da se pozicija Doma naroda ustavna pozicija Doma naroda kao jednakopravnog doma dovede u pitanje, što nije dobro. Ne samo zato što, što tako stoji u Ustavu, nego sigurno nije dobro ni zbog činjenice da postoje stvari o kojima prije svega, Dom naroda treba odlučivati. I jedan od segmenata je upravo ovaj segent koji htjeli ne htjeli, možemo dovesti u odnos sa zaštitom nacionalnih interesa, radi čega prije svega postoji Dom naroda, ima određeni, odgovarajući instrumenti.

Peto, uz ignoriranje Ustava, neke odredbe ovoga zakona imaju ambiciju suspendirati pojedina rješenja naših važećih zakona. Primjerice Zakon o Vijeću ministara posebice sjećate se onog članka 18., zatim Zakona o državnoj upravi, Zakon o proračunu, Zakon o zaštiti osobnih podata, Zakon o radnim odnosima itd.

Šesto, zakonom nije predviđeno da predsjedatelj Vijeća ministara podnese godišnje izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH, o provedbi platforme o obavještajno sigurnosnoj politici, što je obveza koja izravno proistiće iz članka 5. stavak 4 točka a) Ustava BiH.

Sedmo, umjesto da u startu pri uspostavi Agencije, zakonom bude utvrđena obveza usuglašavanja nacionalne strukture uposlenika sukladno posljednjem popisu, praktično će svi djelatnici nastaviti raditi i ja ne vjerujem u dogledno vrijeme da će ta nacionalna struktura biti odgovarajuća.

Osmo, ako se već na djelatnike Agencije ne primjenjuje Zakon o državnoj službi, zašto bi oni koji nemaju odgovarajuću stručnu spremu, ostali na svojim mjestima još 2 godine. Za mene obrazloženje da je to preuzeto i samo to preuzeto iz Zakona o državnoj upravi nije korektno, jer dok još 2 godine budu radili ljudi bez odgovarajuće stručne spreme, nama će mladi stručnjaci, diplomirani kriminalisti, sa završenim Fakultetom kriminalističkih znanosti, odsjek sigurnosni studija, beznadežno čekati na birou za zapošljavanje ili stati u red među one koji pred raznim amabasadama očekuju vize da idu iz ove zemlje.

Deveto, uz prkos određenim popravkama u smislu da će Kolegij utvrđivati kriterije zakona, zakon ipak predviđa sigurnosnu provjeru izaslanika i zastupnika, a to podrazumjeva mogućnost da se pod navodnim znacima određuje podobnost onih koji trebaju kontrolirati tu agenciju i tu će podobnost u krajnjoj liniji raditi sama Agencija.

Naravno, ovaj zakon zadovoljava vjerovatno očekivanja ljudi koji rade trenutno u obavještajnim službama i posebice ono što će posljednje nавести kao moju primjedu je ste izuzetna zaštita međunarodnih institucija. Dakle, mi njih opservitati obavještajno nemamo pravo po zakonu, a nigrdje ne stoji zaštita nas od njih što naravno, onaj ko drži do digniteta vlastite države, sigurno neće dozvoliti evo ja sam uvjeren u to da čim vrijeme bude povoljnije za nas u BiH mi ćemo kroz izmjene i dopune ili donošenje nekog drugog zakona ovog tipa zaštititi sebe.

Ima naravno još stvari koje se u jednom imalokritičnijem odnosu spram ovoga zakona mogu iznijeti za ovom parlamentarnom govornicom, ali ja sam se opredjelio za ovih 10-tak od kojih se neke mogu popraviti ako se usvoje odgovarajući amandmani među kojima su i neki opetovani moji amandmani.

I na kraju, želim skrenuti pozornost Vijeću ministara na obvezu koju mu je utvrdio zakon da u roku od 3 mjeseca nakon uspostave Agencije, utvrdi polazni tekst posebnih zakona kojima će biti reguliran postupak sigurnosne provjere i zaštite povjerljivih podataka, odnosno postupak parlamentarnog nadzora. Iako sam to i lani spominjao prigodom rasprave o dokumentu sigurnosna politika BiH, nisam primjetio da sam ozbilno shvaćen, pa će ponovo skrenuti pozornost Vijeću ministara na obvezu priprema dva važna zakona. Zakona o zaštiti povjerljivih podataka i Zakona o parlamentarnom nadzoru. Tek kada te zakone donešemo, ispuniti ćemo uvjet za Partnerstvo za mir, europol i uopće pravu suradnju sa članicama Međunarodne obavještajne i sigurnosne zajednice, jer nitko ozbiljan, nama neće dati povjerljive informacije ako nije siguran da su te informacije zakonom zaštićene i da će onaj tko ih eventualno zloporabi biti kažnjen. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Ćuli smo ove diskusije, ćuli smo ove rasprave i ja mislim, ima li još, Halide ti ćeš amandmane je li? Za prvo čitanje, hvala izvoli, Halid pa ti.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, ja će govoriti u svojoj diskusiji iz dva dijela dakle, o zakonu u prvom čitanju, o koncepciji zakona koji je došao u parlamentarnu proceduru, a kad

budemo raspravljalji po člancima i u amandmanima, osvrnut će se i na zakon kakav je došao nakon tretiranja na Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH.

Ja mislim, da smo mi od grupe koja je bila zadužena parlamentarnu proceduru dobili zakon koji je u skladu sa demokratskim principima i u skladu sa praksom savremenih demokratskih evropskih zemalja.

Posebno ističem činjenicu da je grupa cijelo vrijeme nastojala da se elementarni principi funkcionalisanja ovakvih službi očuvaju i zadrže pogotovo u smislu da se zadrži jedinstven lanac subordinacije rukovođenja što je elementarni uslov za funkcionalnost službi ovakve prirode.

Naravno, vodilo se je računa i o karakteristikama BiH koje su nama poznate. Govorilo se je i o našim, vodilo se računa i onašim opterećenjima iz neposredne prošlosti, još uvjek postojećem nepovjerenju, to je sasvim razumljivo, i nastojalo se naravno doprinijeti prevazilaženju tog povjerenja, pa je u tom prilogu predviđeno konstituisanje izvršnog obavještajnog odbora, u kome bi bili pored predsjedavajućeg Vijeća ministara i njegova dva zamjenika, odnosno da se na taj način osigura prisustvo predstavnika sva tri konstitutivna naroda u cijelokupnom funkcionisanju ove službe.

Ono što je sasvim nesporno, BiH da bu očuvala svoju političku nezavisnost, svoj ustavni integritet, teritorijalni integritet, svoj međunarodni subjektivitet, ovakva služba je neophodna. I mislim, da je zaista bilo vrijeme da se već ranije radi na ovom zakonu, ali gdje smo tu smo. Danas ovaj zakon imamo. Jasno je kad se pročitaju preambule zakona, da zakon tretira pitanja koja se odnose na sigurnost, na oblasti koje utiču na BiH u cijelosti. I mislim, da tu nema spora.

Kad imamo u vidu da do ovog trenutka, imamo na sceni obavještajno sigurnosne službe koje više vremena provode špijunirajući građane, nego štiteći državu ili državne interese i ova pitanja koja su od interesa za cijelu državu. To je dodatni argument koliko je ovakva služba i ovakav zakon potreban. Mislim da nam je radna grupa pružila priliku da danas pred sobom imamo šansu da donesemo zakon koji će uspostaviti modernu efikasnu agenciju koja će biti demokratski odgovorna u skladu sa najvišim evropskim standardima.

Što se tiče demestifikacije, mislim da je ova služba demistificirana u najvećoj mogućoj mjeri a da se pri tome od obavještajno sigurnosne službe napravi javno komunalno preduzeće.

Ja ne bih posebno isticao odgovornost Vijeća ministara u odnosu na odgovornost Parlamentarne skupštine jer je poznato da svaki poslanik i svaka grupa poslanika može podnijeti svaki zakon, pa i najpotrebnije zakone kakav je danas pred nama. Dakle, mi smo mogli taj zakon predložiti i sami i uloga Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara je u zakonodavnoj proceduri, apsolutno ravnopravna. Ne aliminitirajući time o Vijeće ministara od za odgovornost uslijed nemogućnosti da postignu saglasnost da dostave u parlamentarnu proceduru ovaj zakon. Međutim, istovremeno želim da istaknem da je Parlamentarna skupština pokazala odgovornost i stupanj zrelosti jedne institucije BiH da iznade snage da se pronađu rješenja.

Pogotovo ističem ulogu Komisije za obavlještajno sigurnosne poslove jer ta Komisija je u ovom poslu ključnu ulogu odigrala.

Naravno, zadržavam ogradu, jedan od amandmana je usvojen, nacionalnim preglešavanjem Kluba Bošnjaka. Mislim da će ti amandmani na izvjestan način omesti, odnosno ugroziti funkcionisanje ove službe. O tome ću detaljnije kad budemo govorili o amandmanima i o političkoj ravni tih promjena, a i o posljedicama za funkcionisanje ove službe.

I na kraju, nakon svega rečenog ipak, zahvaliti se radnoj grupi za ovaj posao čiji rezultat je danas pred nama.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Genjac. Na redu je gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, članovi Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, članovi sredstava priopćavanja ili informiranja javnosti, veoma mi je drago da imamo priliku danas da razgovaramo o ovom zakonu i smatram da je ovo jedan važan trenutak.

Držim da je ovaj zakon po značaju za BiH zajedno sa Zakonom o odbrani i indirektnom oporezivanju. Smatram da su to tri najvažnija zakona koja su se ne samo u ovih nekoliko mjeseci, nego u ovih nekoliko godina pojavili na Parlamentarnoj skupštini i smatram ih zakonima koji definitivno Bosni kao državi daju BiH kao državi, daju puni pravni okvir da može normalno funkcionirati.

U tom smislu, želim kazati da se pridružujem svima koji su do sada već to kazali, da zaista oni ljudi koji su radili na donošenju ovog zakona na čelu sa gospodinom Kočišom, zaslužuju svaku pohvalu i zahvalnost za ono što su učinili.

Ja ću ovdje biti vrlo otvoren i kazati da sam uvjeren da u BiH postoje stručnjaci, eksperti koji su mogli uraditi zakon također na visokom profesionalnom nivou. Da li su dovoljno konsultirani ne znam, ali je činjenica da znanja i iskustva onih koji su ispred nas u primjeni, demokratskih standarda, pa i demokratskih standarda funkcioniranja ovako važnih institucija su svakako važni za naše kvalitetno pripremanje zakona.

Ono što je za mene bitno jeste, da ovaj zakon svakako treba osigurati stvarne reforme, i da ga ja vidim kao jedan od zakona koji otvaraju put daljem integriranju sigurnosnih službi unutar BiH ali i reformama unutar BiH koje trebaju da osiguraju i sigurnost građanima i sigurnost državi i sigurnost svima onima koji borave u ovoj državi i sigurnost stranim investicijama, ali trebaju da osiguraju i BiH kao respektabilan i stabilan faktor i kao partnera u regiji i u Evropi.

Iz tog razloga, ja osobno i Klub bošnjaka podržavam podržavamo i rad na ovom zakonu i svakako želimo da ovaj zakon danas dobije potrebnii broj glasova.

Posebno želim kazati, da je koncept koji je primjenjen u pripremi ovog zakona, izradi zakona, visoko profesionalan, i da je uspio dakle, u pripremi zakona izbjegći opasnost politiziranja. Kad kažem visoko profesionalan, svi koji se bave ovim poslom znaju da je normalno da ovakve službe budu pod monitoringom na vezi i na direktnoj komunikaciji prema najvišem nivou vlasti. Bilo da se tu radi o vradi ili predsjedniku odnosno inokosnom organu koji predstavlja državu.

Iz tog razloga smatram, da je koncept koji je ovdje primjenjen, a to je koncept komunikacije prema Vijeću ministara, odnosno Vradi i predsjedavajućem do kraja ispravan i nudi mogućnost uspostave jedne efikasne službe koja će u cijelosti biti profesionalna a ne politizirana.

Ne mogu zaobići činjenicu, da amandmani koji su uloženi na taj zakon su politizirali ovaj zakon, i ispolitizirali organizaciju čineći je manje prohodnom a više politički podložnom raznim saznanjima, raznim informacijama, pa možda u nekom njezinom radu i utjecaju.

Dakle, prije nego što krenem dalje, volio bih da pokušam malo postaviti pitanja u vezi sa predloženim tekstom, nema ih puno. Kome ću postaviti pitanje? Pa predлагаč i onima koji su radili na pripremi zakona. Ovdje se već faktički pojavljuje kao predlagač Komisija sa svim amandmanima koja je usvojila, ipak bih volio ako mi neko bude ustanju danas odgovoriti na par pitanja.

U članu 20. ovoga zakona, u verziji koju ja imam, ne bih se usudio kazati na kojem je od domaćih službenih jezika ili možda nije ni na jednom u cijelosti, ali u članu 20. u redu 3 kaže, «izuzimajući stav 2 ovoga člana, čiji bi okvirni, čije bi otkrivanje ugrozilo vitalne nacionalne, sigurnosne interese». Uvjeren sam da je ovo prevedeno sa engleskog i uvjeren sam da tamo piše nešnel i uvjeren sam da ovo treba da znači državne interese a ne nacionalne. Mi sjedimo u Domu, u Domu naroda koji među ostalim ima posao i zadatak da štiti vitalne nacionalne interese Bošnjaka, Srba i Hrvata. Ako ta služba koja treba da postoji i treba da radi taj isti posao, nešto tu po mom mišljenju nije nikako uredno. Bilo bi dobro prije nego što dadnemo glas, da raspravimo ovo pitanje. Možda niko nije uložio amandman, ni ja osobno. Ja mislim ipak da je ovo prije pitanje prevodenja, nego pitanje

MUSTAFA PAMUK
Greška

HASAN ČENGIĆ

Nemoj te molim vas, nema greška prevoda. Ovo je oficijelni tekst koji je ovog časa u proceduri i o tome se izjašnjavamo. Za mene je ovo vrlo ozbiljno pitanje. Ja za to ne dajem odgovor, ja samo pitam. Ako bi odgovor bio da je ovo vitalni nacionalni interes, na način kako ga postavlja ovaj Dom i čija je nadležnost, dakle, kakva je nadležnost ovog Doma, onda mislim da bi bilo jako loše da ta služba radi tu vrstu zaštite vitalnog nacionalnog interesa. To bi zapravo bilo katastrofalno. Službe više ne bi bilo.

Slijedeće, u članu 39. u tačci f), govori se o tome koje lice ne može stupiti u radni odnos u Agenciji. Ovo će sigurno interesirati javnost. Pa se u tačci f) kaže da 3

godine prije dana prijavljivanja za to radno mjesto u Agenciji, nije otpušteno iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere, na bilo kojem nivou vlasti u BiH.

Ovo je dobro i ovo je u principu uredu. Možda gospodin Kočić, pa možda i veliki broj ljudi koji su radili oko ovog zakona ne zna, da je u Federaciji postojala i postoji služba koja se zove Federalna obavještajna služba FOS i da je iz nje otpušten veliki broj ljudi, po mom mišljenju samovoljom tadašnjeg direktora koji je u među vremenu smijenjen, od strane Visokog predstavnika, da su ti ljudi uložili žalbe da nikada nije odgovoreno na njih, da njihovi slučajevi još nisu rješeni, da se to tiče upravo ove 3 godine i da vjerovatno jedan broj njih je otpušten na način te takozvane disciplinske odgovornosti, neodgovornosti itd. Ako se ova odredba odnosi na njih, mislim da je neispravna, nepravedna, neutemeljena i da nije uredu. Možda za vas, koji ste radili zakon i koji vidite zakon u narednih 20 godina kako funkcioniра, da ovo može biti minorno i beznačajno za vas koji živimo ovdje, nije ni minorno ni beznačajno, pogotovo što se tu radi o jednom broju profesionalaca, o jednom broju visoko stručnih ljudi i o jednom broju ljudi koji na žalost nisu otpušteni zbog toga što su kršili pravila službe ili činili druga protu zakonita djela, nego su otpušteni na političkoj osnovi.

Ima ovdje još jedna mala, malo pitanje. Začkoljica pod g), kaže da posjeduje dakle, da bi neko mogao biti zaposlen u toj budućoj obavještajnoj agenciji, mora da posjeduje uvjerenje o nekažnjavanju i da se protiv nejega ne vodi krivični postupak.

Ovo ne vodi krivični postupak, je vrlo sumnjivo i vrlo otvoreno. Vi znate dobro, da u ovoj državi sada ima toliko krivičnih prijava, da kad ni jedna ne bi bilo podnijeta, a kad bi ove trebali profesionalno da odrade, trebalo bi vjerovatno narednih 10 godina. Dakle, vrlo je lahko ovdje sada i u ovim uvjetima zaraditi krivičnu prijavu, i vrlo lahko ona može biti i instrumentalizirana. Ja ću ipak, neću ići tim pravcem, pa ću reći jednu slijedeću stvar. Ova odredba je u načelu ispravna, ali u ovoj državi postoje ljudi koji su u ranijem sistemu, osuđivani, dakle u komunističkom sistemu osuđivani po članu 133. za verbalni delikt, koji je onaj sistem smatrao krivičnim djelom, i koji se svakako nalazi u ličnom kartonu svakoga osuđenog, jer je on zaista bio osuđen, po tada važećem zakonu. Hoćemo li sada doći u situaciju da ljudi koji su u komunističkom režimu osuđeni po političkoj osnovi, ne mogu se ni pojaviti kao kandidati da rade u ovoj službi, a istovremeno ćemo doći u situaciju da ljudi koji su radili kao doušnici, obavještajnih službi, dakle doušnici, mogu se prijaviti jer ne da nisu bili kažnjavani nego su imali svoj karton saradnika, alustraciju nismo predviđeli u ovom zakonu, pa dakle oni po tom osnovu mogu biti zaposleni, a oni koji su kažnjavani zato što su ti doušnici radili svoj doušnički posao, ne mogu biti zaposleni u ovoj službi.

Ja znam da ovakve stvari su nemoguće u zapadnim demokracijama, ali ja znam isto tako da je ovo realnost ovog sistema i ovog političkog trenutka. Dakle, kad je u pitanju koncept, dopustite mi samo par stvari.

Dakle, smatram da je koncept na kojemu je ovaj zakon rađen profesionalan. Prije svega, utemeljen na jednoj strani, na demokratskim principima, na drugoj utemeljen željom i vođen željom da se uspostavi efikasna, funkcionalna, prohodna institucija. To je zaista ono što ova institucija mora da bude. Sa onim amandmanima koji su prošli na Komisiji, Zajedničkoj komisiji oba Doma, dopustite mi da kažem

izvršena je politizacija ovog zakona i zapravo uspostavljena je jedna vrsta paralelizma, pa tačno onoliko koliko je ovaj zakon trebao da bude ukidanje obaveštajnih službi i entiteta, što po slovu jeste, toliko uveđenjem paralelnih institucija od skoro paralelnih, ponavljam skoro paralelnih nadležnosti Vijeća ministara i predsjedavajućeg i Predsjedništva BiH kroz amandmane koji su prihvaćeni na Komisiji, pa do svih onih pobočnih, paralelnih funkcija tipa šta će biti ako bude predsjedavajući i direktor agencije iz istog naroda. Smatram da ta rješenja nisu dobra, nisu vođena idejom efikasnosti i da nam nisu bila potrebna. Držim da je potrebno izvršiti promjene dijelom već danas prihvatanjem određenih amandmana i uvjeren sam u budućnosti, u skoroj budućnosti dakle, vraćanjem na osnovne prijedloge rješenja u zakonu.

Kad je u pitanju ova ideja da se dakle politiziranjem i paralelizmom, ponavljam politiziranjem na žalost, jednom vrstom vraćanja, jednom vrstom djelimičnog vraćanja paralelizma, zaštitimo od neke mogućnosti da eventualno jedan narod ima preveliki upliv u sigurnosna pitanja, dopustite sada nekoliko elementarnih informacija.

Dakle, ako je motiv iznijet na Komisiji, Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost, da je trenutno predsjedavajući Vijeća ministara Bošnjak, i da bi eventualno direktor agencije mogao biti Bošnja, pa da bi bilo previše tog bošnjačkog u te dvije tačke sigurnosnog, onda dopustite da potsjetim sve kolege na slijedeće činjenice.

Sigurnosne strukture u svakoj demokratskoj državi nisu samo u dvije tačke. Na nivou BiH mi trenutno imamo slijedeće strukture ili pojedince koji su vezani za sigurnosna pitanja. Ministar vanjskih poslova, ministar sigurnosti, ministar odbrane, direktor SIP-e, direktor Državne granične službe i sada direktor agencija za sigurnost. Trenutno u ovom času, ko misli da ovo nije ovako, neka pročita samo ovaj zakon i neka pogleda tamo onaj Izvršni odbor, koji savjetuje predsjedavajućeg Vijeća ministara, neka pogleda još neka druga rješenja i vidjet će da je tako. Ovo dakle nije samo iz opće teorije sigurnosti u demokratskim zemljama nego i iz ovog zakona.

Danas je gospodo moja stanje ovako, ministar vanjskih poslova, budući ministar odbrane i sadašnji direktor SIP-e pripadaju srpskom narodu. Dakle, od 6, 3 su već izabrana, 2 su već izabrana iz srpskog naroda i treći se čeka prijedlog da bude imenovan, ali je već dogovoren da će biti iz srpskog naroda. Ministar sigurnosti iz hrvatskog naroda, i šef Državne granične službe je rotirajući svakih 8 mjeseci, dakle nije ni iz jednog pojedinačnog naroda. Dakle, ovoga časa imamo situaciju da sigurnosna pitanja u BiH su pokrivena na način, na način 3 Srbina, 1 Hrvat, jedno mjesto ritirajuće, i još ni jedan Bošnjak. Ako je to, ako je to ugrožavanje nekoga na ovoj osnovi, onda mislim da se nismo dobro i razumjeli jer' nismo dobro neke stvari prebrojali. Zašto ovo govorim danas? Zat što smatram, ponovo smatram da osnovno rješenje u ovom zakonu u kome je funkcionalnost službe prije politike i politiziranja, dakle trebalo ga je zadržati, pa ako treba da se definira i na način da predsedavajući, dakle predsjedavajući Vijeća ministara i direktor Agencije za sigurnost ne mogu biti iz istog naroda ili ono drugo što je očito potrebno kako ne bi smo politizirali ovo pitanje sigurnosti u BiH na ružan način, trebaće sjesti i dogоворiti se na određenom nivou, na koji način će biti raspoređene ove službe koje jesu važne. Zato amandmani koji su išli za tim da se reducira eventualna nadležnost budućeg direktora Agencije, koji bi mogao biti Bošnjak, dakle ti amandmani motivirani tim rješenjem, pa onda u

tom smislu ne može godinu dana ovo, ne može naredne dvije godine dana ovo itd., kroz usvojene amandmane dakle ponavljam, nisu amandmani koji će obogatiti, koje će učiniti ovaj zakon još modernijim i još kvalitetnijim, nego na žalost malo vraćaju nazad i vraćaju u nešto što bi ja volio da je naša historija i naša prošlost.

Da samo na kraju pomenem i slijedeće. Amandmani koji su usvojeni na ovaj zakon, u Zajedničkom komisiji u temeljnim pitanjima, usvojeni nečim što je postalo evo službena terminologija Predsjedništva HDZ-a BiH, a to je tamo upotrebljeno nacionalnim preglasavanjem. Prema informacijama kojim raspolažem u Zajedničkoj komisiji nacionalnim preglasavanjem Bošnjaka, usvojeni su postojeći amandmani.

Istovremeno, HDZ, Predsjedništvo HDZ-a kaže da neće prihvati barem tako kažu novine, ja se ograđujem ako novine krivo citiraju, da neće prihvati odluke koje su donjete nacionalnim preglasavasnjem.

Šta će biti ako danas ovdje u Domu naroda Klub Bošnjaka koji je zadužen za zaštitu i nacionalni interes Bošnjaka, kaže da ne može prihvati rješenja koja su donjeta preglasavanjem, nacionalnim preglasavanjem.

Ja sam uvjeren, da ćemo zbog toga amandmane koje je gospodin Genjac predložio, razmotriti bez opterećenja, politike ili politiziranja. Razmotriti bez opterećenja ko će biti budući direktor Agencije, jer niko neće biti vječno direktor Agencije i razmotriti samo sa jednim ciljem, da reformama obavještajnih i sigurnosnih struktura u BiH osiguramo veći nivo sigurnosti svim građanima BiH, veći nivo sigurnosti funkcioniranja državnih institucija, prosperitet u BiH i sposobnost BiH da bude povoljan i pozitivan partner u regiji i budući član evropskih integracija.

U tom smislu, želim kazati da podržavam osnovnu inicijativu i rješenja koja su predložena. Žao mi je zbog nekih rješenja u amandmanima, koja nisu morala biti na ovaj način definirana, jer su se mogla naći druga rješenja i uvjeren sam da ćemo u razgovoru koji sada imamo i glasanjem o amandmanima na određeni način popraviti ovaj zakona, boje rečeno nadomjestiti neka nekvalitetna rješenja prihvaćena amandmanima i danas dobiti zakon koji će biti vrlo brzo primjenjen i koji će ako Bog da dati pozitivne rezultate. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Za riječ se javio gospodin Velimir Jukić.

VELEIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, poštovane kolege, cijenjeni gosti, Boško nisi morao sad tražiti ograničenje. Ja ću stvarno nastojati,

MUSTAFA PAMUK

Ja bih vas molio da ovaj,

VELIMIR JUKIĆ

Svoje govorenje usmjeriti na ono što je bitno i važno za ovaj zakon. Pokušaću se uzdržati nekih političkih ocjena i kvalifikacija iako ih evo čini mi se da drugi se ne

uzdržavaju od takvih kvalifikacija i procjena. Ovo je vrlo važan zakon i ja sam u potpunosti opredjeljen da ovakav zakon donešemo i usvojimo.

Mislim da je ovo jedan od bitnijih zakona koji će doprinjeti dalnjem uređenju BiH na način kako su uredene i druge prije svega zapadno evropske države, čemu mi težimo. Isto tako zahvaljujem se gospodinu veleposlaniku Kočiću koji je uložio dosta svoga znanja i truda i sa svojim kolegama i cijelom Komisijom uradio ovaj ni malo laki zakon. Inače zakon nije lako donijeti ovakav, sa ovom tematikom ni u nekoj drugoj državi a naročito za državu kakva je BiH, zbog njenih specifičnosti, pa evo i povjesnih specifičnosti inače a i zadnjih godina.

Na prvoj strani obrazloženja ovog zakona piše dosta toga i ja se sa velikom većinom ovog ovdje rečenog, slažem. Ovdje je rečeno na jedan vrlo kratak i jasan način kratka povjest izrade ovog zakona. Rečeno je ovde da je Komisija koliko radila, isto tako rečeno je da je na osnovu nekih i sastanaka i razgovora i seminara i rasprava sa tih sastanaka i seminara, da su neki amandmani i neka rješenja usvojeni i onda smo dobili jedan drugačiji tekst zakona. Po mom mišljenju znatno kvalitetniji od onog prvo urađenog.

Nakon rada Komisije zajedničke za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, zakon je dodatno i to značajno popravljen. Bila je šansa da se popravi još i da imamo još kvalitetniji danas zakon nego što ovo jeste. Međutim, ja smatram da velika većina rješenja u ovom zakonu stoje i da su dobra. U značajnoj mjeri je ispoštivana smjernica preporuke 1402 od Vijeća Evrope, međutim u nekim djelovima ipak se ovim smjernicama nije posvetila dovoljna pažnja i neke od ovih ovdje preporuka nisu u dovoljnoj mjeri ispoštivane i mislim da je to po mom mišljenju i za mene, osnovna zamjerka ovom sada tekstu zakona.

Ne znam kome je smetalo da ispoštiva i ove neke, a većina je ispoštivana ali neke ipak nisu u dovoljnoj mjeri smjernice i onda bi imali sigurno još kvalitetniji zakon. Kako se koji govornik ovdje pojavi za govornicom, onda se poziva i na ove smjernice i vrlo je interesantno samo jedna od tih smjernica glasi da treba jedan ministar biti odgovoran i rukovoditi na neki način preko generalnog direktora da kako, radom ove važne agencije. A u ovim smjernicama, to je jedna od smjernica. Ima ih 15-tak. Ja mislim da su neke smjernice puno bitnije i važnije od ove jedne smjernice koja je u značajnoj mjeri, ali ne sasvim zbog opet, ponoviću specifičnih prilika i uređenja BiH ipak ispoštivna.

Moja osnovna zamjerka onom prvom tekstu bila je u smislu vanjskog rukovođenja i nadzora gdje Predsjedništvo se uopće nije spominjalo. Ja ne znam kome to pada na pamet isključiti Predsjedništvo iz ovog važnog posla jer ga svest samo na to da ima pravo biti informirano o jednom dijelu i to pitanje kojem, itd. Ne zaboravimo da je Predsjedništvo tročlano u BiH izabrano na neposrednim izborima, prema tome, ima najveći izborni legitimitet koji se može uopće imati u bilo kojoj državi. I zato smatram da uvođenje Predsjedništva na ovakav način je korak naprijed u kvaliteti ovog zakona. Međutim, ja sam osobno se zalagao za još kvalitetniju i aktivniju ulogu Predsjedništva u ovom poslu i ovom zakonu, ne dovodeći u pitanje proporuku Vijeća Evrope, o tome da ministar bude odgovoran za rukovođenje i funkcioniranje agencije.

Omnaj dio gdje se po mom mišljenju najviše odstupilo od preporuka Vijeća Evrope, jeste onaj zapravo i najvažniji jer je najproblematičniji dio, a to je sfera ljudskih prava i temeljnih sloboda. I zato ja smatram i neki od mojih amandmana idu u tom pravcu da se ovom pitanju posveti dužna pažnja i da se dodatno tekst zakona popravi na način da se ugrade ove smjernice. Što je ovo bitno? Ovo je bitno za sve. I da se ne dogodi da obavještajne službe špijuniraju građane po svojoj volji, koga hoće i kako hoće tajnim sredstvima, metodama itd. i da za to ne odgovaraju.

Mislim da je potrebno i da je to standard u cijeloj Evropi, Zapadnoj Evropi i u razvijenom svijetu, da se strogo pridržavamo i u zakon ugradimo osiguranje, poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nadalje, smatram da u ovom zakonu je loše rješeno jedno važno pitanje. A to je osoblje i kadar agencije. Neki su o tome govorili i prije mene. Ja ču reći da je ovo trebalo i moglo biti rješeno na puno kvalitetniji način.

Ja sam pokušao sa svojim kolegama amandmanima ovo popraviti. Međutim, bojam se da je sada već malo kasno, jer su ovo amandmani koji su bitni. Bitni su za organizaciju nastajanje same agencije i ne znam da li je u ovoj fazi moguće to usvojiti i promijeniti. Ali, ove neke amanemane koji su bitni a nisu, ne remete koncept zakona, smatram da ih je potrebno i da ćemo ih usvojiti u nastavku naše sjednice.

Nadalje, isto tako smatram da je a vezano je za ovo pitanje, trebalo je i treba voditi računa o dimenzioniranju ove agencije. Smatram isto tako da je ova agencija predimenzionirana ovako smisljena po ovom zakonu za BiH, za ekonomsku snagu i mogućnosti i potencijale BiH jer ja ču ovdje reći jedan podatak. Vjerujem da ga većinom znate. To nisu nikakve tajne. Danas je u svijetu ja bar tako mislim, sve manje tajni i tako i treba biti. Sve što je previše tajno, za mene je uvijek po malo i upitno da li je s dobrom namjerom i u interesu svih ili države. Obično to budu interesi pojedinaca. Jedna razvijena Švedska koja je 2-3 puta brojem stanovnika veća od BiH, a po ekonomskoj snazi ja ču reći nekoliko desetaka puta a možda i više jača od BiH, ima recimo manju službu nego što je predviđeno da ima BiH po ovom zakonu.

Ja smatram da bi se trebali ugledati na evo zemlje koje su na tom stupnju razvijenosti. Isto tako mislim da je trebalo na jedan drugi način riješiti i pitanje odnosa generalnog direktora i predsjedavajućeg Vijeća ministara. Mislim da je na ovaj način generalnom direktoru ostavljeno čak premalo prostora i odgovornosti, jer se na jednom mjestu čak govori kako će predsjedatelj Vijeća ministara, dakle jedan ministar preuzeti odgovornosti generalnog direktora. Nije mi ovo jasno i mislim da se radi opet moguće o lošem prevodu jer onda postavlja se stvarno pitanje na koji način će funkcionirati i imati odgovornosti generalni direktor.

Evo, ja sam nekoliko ovih načelnih primjedbi i razmišljanja iznjeo na ovaj zakon. U drugom dijelu ču naravno govoriti o nekim detaljima a zapravo vrlo teško je govoriti o načelnim stavovima bez da se citiraju i neka rješenja koja zapravo samo onda upotpunjaju ono što se da kao jedna opća ocjena, odnosno kad se govorи o principima na kojima je zakon zasnovan. Zahvaljujem se.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Jukiću. Ja mislim da smo dosta diskutovali ali ako ima još neko, možemo se javiti, ali bilo bi dobro da evo se dospusti da ja predložim da usvojimo ovaj zakon u prvom čitanju, a odmah po tom da se uključimo u raspravu o zakonu, o članovima, o pojedinim članovima te o amandmanima, no, zbog novo nastale situacije da bi smo je li, završili svoj posao kako treba.

Stavljam na glasanje dakle, zakon u prvom čitanju.

Ko je za?

Jednoglasno.

Dakle, ovaj zakon je u prvom čitanju usvojen jednoglasno.

Dakle, predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Danas ćemo govoriti, onda ćemo raspravljati o amandmanima i glasati o zakonu. Dobili ste Izvještaj nadležne Komisije,

VELIMIR JUKIĆ

Hoćemo li glasati o tome da li ćemo ići u drugom čitanju?

MUSTAFA PAMUK

Pa ja sam to sve zajedno. Mislim da jesmo.

Ko je za to da idemo u drugo čitanje? Hvala lijepo.

Ali, molim vas, ja sam rekao ko je za to, da usvojimo zakon. Ja sam rekao ko je za to, da usvojimo zakon u prvom čitanju i da idemo na zakon u drugom čitanju. I onda smo svi to prihvatali. Pazi, ja sam se obezbjedio Boško. Hvala ti, ti si moj drug.

Dobili ste Izvještaj Komisije. Komisija je prihvatile 49 amandmana koji su postali sastavni dio teksta Prijedloga zakona. Nove amandmane, zbog novo nastale situacije, ponudili su gospoda Tomislav Limov, Halid Genjac, Velimir Jukić i Ante Spajić. To su zajednički amandmani je li tako?

I evo ja otvaram raspravu i pitam da li se javlja neko za riječ?

Gospodin, koga pitaš? Nemoj me sad pitati, možeš.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ja sam u svom izlaganju postavio par pitanja. Barem jedno, dakle barem jedno bi trebalo dobiti odgovor, a to je u vezi sa članom 20. ono pitanje na vitalni nacionalni interesi. Dakle, ima li iko ko je bio uključen u ovo. Bilo članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost ili neko drugi da objasni o čemu je tu riječ? Barem to.

Ja sam postavio 3 pitanja. Volio bih na sva 3 dobiti odgovor, ako nema onda barem na jedno, iako znam i vi ovdje isto tako znate da će i na ovih par drugih pitanja biti sigurno, kad počne primjera toga biće problema s tim. Ako može samo prije bilo kakvih daljih diskusija da vidimo o čemu se tu radi. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Imamo li ovaj, gospodina Kočića ili

KOČIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodine Čengić, i poštovani članovi Parlamenta, naj prije bi vam želili zahvaliti na vašoj podršci u prvom čitanju. Ja zaista cijenim vaš konstruktivni pristup u kojem je uživala moja komisija prilikom ove parlamentarne rasprave. Ja sam zaista siguran da ste vi postavili jedan izuzetan primjer, znači na koji bi način se trebali tretirati sva pitanja koja su od vitalnog i od značaja koja su veoma osjetljiva.

Što se tiče konkretnih pitanja gospodina Čengića, i ja mislim da kada je gospodin rekao da znači nacionalni, vitalni nacionalni interesi imaju drugčije značenje, znači nego u ovoj engleskoj verziji, tako da je za nas potpuno prihvatljivo ako vi tu formulaciju promijenite vitalni državni interes u lokalnoj verziji.

A što se tiče ovog drugog pitanja, znači što se tiče uposlenika, bivših uposlenika FOS-a koji su otpušteni ja ne vidim način na koji bi smo mi sada mogli, znači popraviti ili usmjeriti zakon u tom pravcu. Ja znam da u skladu sa zakonom, Vijeće ministara treba da usvoji kriterije koji će se primjenjivati tokom procesa provjere prilikom upošljavanja u ovu agenciju. Tako, da ovakvi prijedlozi ili neki pridjelozi koji bi bili slični ovima mogu naći mjesto, znači prilikom izrade tih kriterija. Da kako da bi za mene bilo ne prihvatljivo da je neko znači, kažnjen sada zbog toga što je bio osuđen znači, tokom komunističkih vremena, zbog nekog prekršaja, tako da se to može ispraviti tokom procesa provjere. Znači, ali pošto to nije u mojoj nadležnosti, ali ja bih eto dao prijedlog da zajednički pokrenemo jednu inicijativu znači, za sve one koji su bili osuđeni znači, u od sudova u doba komunizma. Hvala vam puno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Kočić. Javlja se Hasan Čengić ponovo.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ja koristim priliku da se ekselenciji Kočiću zahvalim na ovom njegovom odgovoru i smatram ovaj odgovor važnim. Dakle, on je vrlo precizno rekao da on ne vidi kako bi sada mogli promijeniti zakon u vezi sa članom 20. je objasnio da on smatra da tu treba staviti umjesto riječ, nacionalni, državni interes, što ja mislim da jeste zapravo smisao i ovog člana.

Ali je istovremeno rekao da on ne vidi kako bi u vezi sa ovim članom 39. g) i f) moglo se nešto sada uraditi u tekstu.

Ja se sa njim potpuno slažem. Ja vjerujem da on ima veliko iskustvo i dobro je da ovaj njegovor imamo ovdje i ja predlažem uvaženim kolegama, da ako treba povedemo raspravu oko ovoga i da se saglasimo da ovaj njegov komentar koji je on ovdje iznjeo za slučajeve gdje je neko po političkoj osnovi isključen, ili prije dakle u vrijeme komunizma ili eventualno po političkoj osnovi ili zbog političkih razloga iz

sastava FOS-a, da ne može biti kažnjen time što se ne može pojaviti kao kandidat i da ovo objašnjenje od gospodina Kočića smatramo zapravo i našim stavom, pa da onda ovo smatramo tumačenjem zakona od onoga koji donosi zakon.

Ja predlažem ako ne može da vodimo raspravu o tome, kolega Zorane Spasojeviću i smatram da trebamo se dogovoriti oko toga da ne mogu ljudi biti kažnjeni nemogućnošću da se prijave da rade u ovoj službi na osnovu političkih dikvalifikacija. Dakle, iz tog razloga smatram da ne treba ići u promjeni teksta zakona. Tekst zakona treba da ostane kakav jeste, ali da znamo da u primjeni zakona upravo onako kako je gospodin Kočić rekao, kad se budu izradili kriteriji i poslije kad se oni budu primjenjivali, da se dođe u poziciju da se na ovaj način razumije ovaj zakonski tekst. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK
Gospodin Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući i kolege poslanici, ja se izvinjavam što će vam oduzeti nekoliko trenutaka, ali samoda potjetim. Mi smo sada u drugom čitanju. Znači raspravljamo samo o amandmanima koji su postavljeni u ovom, znači koji su došli. Nemamo sad razloga da idemo u neka tumačenja kako će zakon da izgleda kasnije i šta je gospodin Kočić rekao i vi i ja uvažavam gospodine Čengić i ovo što vi govorite i o članu 20. i o ovim drugim članovima, što govorite o otpuštanju radnika. Ja sve to vas razumijem, ali tu nema sad svrhe da o tome govorimo. Možemo govoriti samo o tome nakon usvajanja ovog zakona, odnosno podnošenja izmjena i dopuna ovoga zakona. Sada o tome ne možemo, odlična je primjedba vaša generalno za te ljude i treba se založiti, ja sam za to da se uvijek založi, da se na neki način pravda nađe da se omogući tim ljudima, ali sad u ovom momentu ne možemo o tome raspravljati. U ovom momentu raspravljamo isključivo o amandmanima i koji amandmani budu usvojeni, glasamo kompletno o zakonu. Kad se zakon usvoji, onda nam je data mogućnost da vršimo izmjene. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo ovaj, mislim da je ovaj Spasojevićev predlog dosta konstruktivan i mislim da je razuman, pa da dakle idemo dalje.

Ja će vas zamoliti da idemo, možeš kako ne možeš.

OSMAN BRKA

Ne, ne vrlo će ja kratko. Ograničite vrijeme slobodno. Ja će samo jednu rečenicu. Moram se vratiti na ovo 20 na ovaj član 20. o kome je govorio gospodin Čengić i koje je gospodin Kočić odlično razumio i mislim da je ovo greška do prevodioca. I mislim da mi ovdje zaista trebamo shvatiti i gospodin Kočić je to shvatio i razumio odmah, i da ovdje trebamo prihvati tu primjedbu, a ovo sve što je rekao Zoran, ovaj, to stoji, ali stoji i ovo što je govorio gospodin Čengić. Pazite, stoji i to i ovaj, može nam se desiti da ovdje svjesno ili ne svjesno donešemo nekakve nepravde, a ja ne bih bio za to, da ih donešemo prema ljudima. Da prema nekom

budemo majka, prema nekom mačeha. Da budemo majka prema onim koji su proganjali ljude, a da budemo mačeha prema onim koji su proganjani. Zbog toga ja vas molim da ovo na broj 20 usvojimo, a da one sugestije o kojim je govorio gospodin Kočić i gospodin Čengić, moramo što prije ispraviti u ovom zakonu. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo Hasane, ja molim

OSMAN BRKA

Ali ovo prvo trebamo odmah

MUSTAFA PAMUK

To je kad je u pitanju ovaj nesporazum oko prevoda. Ja mislim da to molim vas lijepo, ja mislim da to predlagač zakona da razmisli i dakle ima saglasnost ovog Doma ako je to tehnička greška odnosno greška u prevodu da se to ispravi. Ako misli da je to greška u prevodu, da se to ispravi, a ako ne tvrdi, ako ne misli da je greška u prevodu, onda ćemo mi po usvajanju ovog zakona djelovati odmah i tražiti izmjenu odnosno promjenu tog dijela zakona da ga dovedemo u jednu normalnu situaciju. Ja mislim da je ovo dobar predlog i mogao bi se on i prihvatići, ali evo moj kolega Boško Šiljegović ima isto nešto da na ovu temu najvjerovaltije.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, imajući u vidu da smo se puno crpili oko ovog zakona, ja sam imao nesretnu okolnost da sam bio član te Komisije koja je radila satima i satima, ja ću pokušati da izbjegnem puno tog ponavljanja. Jednom rečenicom ću možda malo bez uvrede gospodine Čengiću, BiH je zemlja sa puno razlicitosti. Na žalost posljednih godina smo imali puno suprotnosti i ja budućnost BiH vidim u našim kompromisima. I zato vas zamoljavam, ako smo do ovog zakona došli sa puno kompromisa, vjerovatno ćemo u nekom narednom periodu težiti ka varijanti da imamo što manje tih kompromisa da dobijamo kvalitetnije zakone.

Prijedlog zakona je imao 108 članova a bilo je 120 amandmana. Od tih 120 amandmana usvojeno je 49, i danas imamo novih 22 amandmana. Zaključak Narodne skupštine RS kaže, Prijedlog zakona o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji BiH koji je uz saglasnost poslanika Srpske demokratske stranke, Saveza nezavisnih socijal-demokrata Partije demokratskog progrusa i Socijalističke partije izglasani u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, treba da bude podržan danas i od delegata iz reda Srpskog naroda iz RS.

Pokušavam brzo prelazim sa jedne na drugu stvar i četvrta oblast, novi amandmani. Za Klub srpskih delegata je prihvatljivo ovo što je prihvatile Komisija, što je prihvatio Predstavnički dom, a od novih amandmana kojih danas ima 22, prihvatljivo je ono što je u varijanti tehničke prirode, tehničkih korekcija bez ovog člana 20. smatramo da se ne radi o tehničkim korekcijama. Prihvatali i otklanjanje određenih nelogičnosti ako kaže to Komisija koja je mukotrpno radila na ovome i prihvatali amandmane koji se odnose u članu 96. na ukidanje OBS-a u RS i Federaciji BiH od 1. maja umjesto 1. aprila. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala, ovaj, ja molim bez obzira na ove stavove, ja sam dužan mislim to su odluke RS, mi ćemo ih poštovati onoliko koliko treba da ih poštujemo, ali ovo je Dom naroda i on ima svoj Poslovnik i svoj Ustav. Ja vas molim, da idemo po amandmanima i to, pošto ih ima jako mnogo, ja sam ovdje napravio i neki red. I evo, prvo su, izvolite gospodine Spajiću.

ANTO SPAJIĆ

Gospodine predsjedniče, štovane dame i gospodo, budući da prvi put izlazim, ja vas sve nazočne pozdravljam i vama predsjedniče zamjeram što ste dozvolili ovdje da se i politički govori drže ovdje na ovoj sjednici koji ima dnevni red, koji smo na početku ovaj, ustvrdili i gdje se trebalo držati dnevnog reda. No, međutim to ćemo drugom prilikom ako treba i to da otvorimo, tu točku dnevnog reda i otome ćemo govoriti.

No, ja ovdje budući da ovdje ima prijedloga i amandmana i stajalište RS, ja tražim pauzu od 30 minuta. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Sad, ovog momenta?

ANTO SPAJIĆ

Da.

MUSTAFA PAMUK

Ja, molim vas, ja ovaj, ne znam ja odgovaram gospodinu Spajiću sad. Meni je žao što ne znam šta će diskutovati pojedini poslanik kad izađe, ali nismo imali običaj do sada išlo je uvijek tečno tek i nismo se prekidali u diskusijama, ali mislim da je dobra primjedba Spajićevo i evo ja dajem pola sata, je li Spajiću? Pola sata, pauze, pola sata pauze na zahtjev predsjednika Kluba poslanika HDZ-a.

/PAUZA/

Dakle, glasali smo za to, da obavimo raspravu o ovom zakonu i u drugom čitanju i ja moram reći da je u ovom drugom čitanju, kako sam pročitao u ovom da smo dobili 40, molim čekaj sad ću dok zaključim, da smo dobili 49 amandmana i da su to amandmani koje je uložio gospodin Limov, Halid Genjac i Velimir Jukić i Ante Spajić. Diskutujući Klub hrvatskih zastupnika je zatražio puzu od 10 minuta, od pola sata, pardon i evo završili smo tu ovaj pauzu.

Ja molim gospodina Spajića da nam obrazloži zahtjev i dogovor poslije te pauze.

ANTO SPAJIĆ

Veoma kratko, mislim već da je poznato sa prijedlogom Srpskoga kluba ovdje i amandmana koji su već prezentirani, bile su nužne konsultacije u redu Hrvatskoga kluba i zato je tražena pauza, i evo može se nastaviti sa sastankom.

Hvala lijepo. Ovdje ste primili i imate u materijalu sve amandmane. Ja predlažem da idemo redom od kako su podneseni amandmani u odnosu na članove zakona.

Pa bi mogli evo odma, gospodin Halid Genjac je podnio amandman na član 7. aktuelnog zakona, zakona o kome gospodine Genjac, ne može jer će se onda izgubiti i nečemo ništa završiti. Član po član, ne mogu. Ima puno pa će onda izgubiti kompas.

HALID GENJAC

Podržavam ovu orijentaciju da idemo član po član, jer zaista to je efikasniji i racionalniji rad.

Dakle, na član 7. zakona, ja sam podnio amandman. Inače, član 7. je član, novi član koji je uspostavljen nakon prihvatanja amandmana na Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost. Tim novim članom 7. pod poglavljem, prava i odgovornosti Predsjedništva, utvrđeno je određena pozicija, vrlo jasna pozicija u pogledu odnosa sa Obavještajno sigurnosnom agencijom i dato je ono šta je uloga Predsjedništva u ovoj instituciji i u ovoj oblasti.

Ja se slažem s tim da Predsjedništvo BiH kao vrlo legitiman organ dobije svoju ulogu u ovome. Međutim, izražavao sam zabrinutost, u vrijeme usvajanja tog amandmana, da to nije baš u skladu sa preporukama Vijeća Evrope, jer te preporuke Vijeća Evrope jasno traže jednog ministra, odnosno terminima Evrope prima ministra koji će nositi političku odgovornost za obavještajni sektor. To znači da obavještajno sigurnosna služba ne može imati nekoliko subjekata odgovornih u lancu subordinacije rukovođenja, gdje bi ta agencija pod normalnom kontrolom bila dakle nekoliko subjekata, što u stvarnosti praktično znači nikoga. Iz tih razloga, da ne osporavajući nadležnosti i ulogu Predsjedništva, a radi pojašnjavanja i decidnog dovođenja u ovu poziciju koja je tražena od preporuka Vijeća Evrope, ja predlažem da se u svemu tome što je uvedeno u članu 7. dodaju dva paragrafa koji glase: izuzetno od nadležnosti Predsjedništva koje su nabrojane u ovom članu, a ima ih 9 tih paragrafa, predsjedavajući Vijeća ministara BiH je isključivo odgovoran za nadzor ispunjavanje rada agencije, koje obavlja na način sukladno članu 10. ovog zakona. U izvršavanju ovlasti iz ovog člana, sva komunikacija između Predsjedništva i agencije biće usmjerena isključivo preko predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, a Predsjedništvo BiH neće bilo kolektivno ili svaki član pojedinačno davati instrukcije ili na bilo koji način usmjeravati rad generalnog direktora, zamjenika generalnog direktora ili bilo kojeg uposlenika agencije.

Mislim da ovo obrazloženje koje sam naveo i ovaj tekst sasvim dovoljno govore i držim da je ovo dakle, u cilju pojašnjenja pozicija vrlo koristan amandman.

Ima još jedna mala izmjena u okviru ovog amandmana, a to je u tački 3 gdje su nabrojane ove nadležnosti Predsjedništva. Naime, u amandmanu kaže da Predsjedništvo usmjerava generalnog direktora da provede inspekcijsku kontrolu. Ja sam u ovom amandmanu predložio tehničko, koja je nužna popravka, ne da usmjerava Predstavništvo generalnog direktora, nego da Predsjedništvo usmjerava glavnog inspektora da provede inspekcijsku kontrolu. Mislim da tu nema ništa sporno i to je jednostavno tehničko poboljšanje.

Dakle, iz navedenih razloga pozivam kolege da ovaj amandman ...

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Čuli smo prijedlog gospodina Genjca, čuli smo njegov amandman. Ima li neko primjedbi na ovaj, glasat ćemo amandman po amandman.

Ima li, evo neko primjedbi na ovaj amandman, na ovaj Genjčev, na ovo Genjčevevo izlaganje?

Gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Točka 3 glasi, znači Predsjedništvo usmjerava glavnog inspektora i tekst dalje slijedi, a zadnja rečenica na kraju kaže da Predsjedništvo neće bilo kolektivno ili svaki član pojedinačno davati instrukcije na bilo koji način usmjeravati rad generalnog direktora, zamjenika generalnog direktora ili bilo kojeg uposlenika agencije, a glavni inspektor je uposlenik agencije.

Dakle, u koliziji su rješenje u stavku 3 i ovo zadnja rečenica ovog članka.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa gospodine Jukiću. Ja ču sad ovaj, javlja li se još neko za riječ? Imamo li još diskutanata na ovaj amandman? Dakle, Genjac molim te, da bih ja razumio malo bolje i da bi bilo sve čisto, ovaj amandman Predsjedništvo je nadležno da, pa nabranje to je amandman broj III je li tako, tvoj i onda amandman broj IV je ovo u usvojenom amandmanu IV koji se odnosu na član 7. Prijedlog zakona pod tačkom 3 riječi – usmjerava generalnog direktora, mijenja se riječima – usmjerava glavnog inspektora je li tako? To su dva amandmana. Evo jedan za drugim, pa smo ih na izvjestan način evo, je li i spojili, pa da malo ali ćemo glasati pojedinačno. O jednom pa o drugom.

Molim vas, evo Genjac, osječaš li potrebu da još nešto kažeš?

HALID GENJAC

Prvo, oko ova dva amandmana, slijedeći amandman, amandman IV, on je dio amandmana III i ukoliko se amandman III prihvati, on je suvišan. U tom slučaju ču ga povući. Dakle, on je dio amandmana III sadržan je već u amandmanu III. To je jedna stvar.

I druga stvar, ja ne znam u tekstu predloženog amandmana zadnja rečenica, dakle u tački 3 ako se usvoji, glasiće da Predsjedništvo usmjerava glavnog inspektora da provede inspekcijsku kontrolu itd. A u ovoj zadnjoj rečenici koju je gospodin Jukić naveo, Predsjedništvo niti bilo koji, usmjerava se komunikacija preko predsjedavajućeg. Predsjedništvo ni bilo koji član neće davati instrukcije ili na bilo koji način usmjeravati rad generalnog direktora, zamjenika generalnog direktora ili bilo kojeg uposlenika Agencije.

Ja mislim da generalni inspektor u isti trenutak može se smatrati da nije uposlenik ove Agencije. Pazite, ukoliko se to smatra, ukoliko je potrebna ova ograda, dozvoljavam da se stavi osim generalnog inspektora.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Imamo li još primjedbi? Evo, ja bih molio

VELIMIR JUKIĆ

Treba usvojiti četvrti amandman i biće sve uredu,

MUSTAFA PAMUK

Evo ovako, ja će sad staviti na glasanje amandman gospodina Halida Genjca, amandman III.

Ne trebam ga čitati, imate ga pred sobom i molim,

HALID GENJAC

/Nije izašao za govornicu/

MUSTAFA PAMUK

Ovo je taj amandman IV, amandman III, odlično, pa dobro, izvoli Halide, reci.

HALID GENJAC

Radi stenograma. Molim vas dakle, prihvatom da se u amandman unese dopuna na kraju ovog amandmana da stoji nakon ili bilo kojeg uposlenika zarez osim generalnog inspektora, osim glavnog inspektora u skladu sa tačkom 3 ovog zakona, ovog člana.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

HALID GENJAC

Stava 1 tačka 3 ovog člana.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa, čuli smo ovu izmjenu i ko je za to da usvojimo ovaj amandman Halida Genjca sa ovom dopunom ili izmjenom.

Ko je za?
 Ko je suzdržan? – 3
 Ko je protiv? – 1

Znači amandman gospodina, amandman broj III gospodina Halida Genjca uz korekciju koja je rečena je prihvaćen.

Molim vas, sad smo evo na amandmanu IV. Gospodine Genjac,

HALID GENJAC

Ovaj amandman IV kao dio amandmana III je već prihvaćen i iz tih razloga je nepotreban i povlaćim ga.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dakle, povučen je amandman IV gospodina Halida Genjca. Amandman I gospodina Tomislava Limova.

Imate li molim vas lijepo, imate li pred sobom ovo sve da možete pratiti. Hvala lijepo. Hvala molim te ja se trudim da posebno vas dobro servisiram.

Izvolite gospodine Limov, jesam, jesam.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju. Suština ovog amandmana proističe iz činjenice da je u tekstu zakona ušla obveza i pravo Parlamentarne skupštine da donosi godišnju platformu obavještajno sigurnosne politike i ja sam ovim amandmanom, predložio da se godišnje podnese izvješće Parlamentarnoj skupštini o tome kako je ta platforma realizirana. Uporiše za amandman pronašao sam u Ustavu BiH. Naime, sukladno članku 5. stavak 4 točka a) Ustava BiH, Vijeće ministara kojega čine predsjedavajući i ministri ima obvezu, citiram, provođenja politike i odluka BiH u oblastima navedenih u članku 3 stavak 1, 4 i 5 i podnošenja izvješća Parlamentarnoj skupštini, uključujući barem jedno izvješće o izdacima BiH.

Logično je da će predsjedavajući Vijeća ministara voditi računa o tome da u svom izvješću o provedbi dokumenta, godišnja platforma o sigurnosno obavještajnoj politici, zastupnicima i izaslanicima Parlamentarne skupštine BiH koncizno iznese samo one podatke kojima neće biti ugroženi izvori i način dolaska informacija kao i dalja operativna aktivnost u Agenciji.

Podsjećam da za ovu godinu Agencija ima na raspaganju imaće na raspaganju 30 miliona maraka i sasvim je logično da Parlament bude upoznat kroz odgovarajuće izvješće o tome kako su utrošena ta sredstva.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo godina Limova. Ja pozivam kolege da se javi za diskusiju i da diskutuju o ovom amandmanu.

Evo javio se gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, ja zaista podržavam potrebu da se o radu ove agencije obavještava i podnosi izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Međutim, uvažavam i činjenicu da se radi o vrlo specifičnoj agenciji i da je zakon predviđio podnošenje izvještaju Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na način predviđen članom 18. u kome se govori i članom 17. u kome se govori o parlamentarnom nadzoru i sigurnosno obavještajnoj komisiji koju će imenovati ovaj dom.

Ta sigurnosno obavještajna agencija prema ovom istom zakonu brojaće 12 članova, 6 članova iz jednog, 6 članova iz drugog Doma pod imperativom da moraju biti zastupljene i opozicione stranke, čak i da predsjedavajući mora biti iz opozicione stranke. U onemo što Agencija treba prema ovoj obavještajnoj komisiji uraditi, koja je dakle mali parlament i koja će nakon svih materijala ocjeniti da li treba se Parlamentu obratiti navedeno je i to, između ostalog da sigurnosno obavještajna komisija, ovo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine razmatra izvještaje generalnog direktora o radu i troškovima Agencije.

Mislim da ono što je predlagač imao intenciju podržavam da je zadovoljeno u potpunoj mjeri članom 17. i članom 18. ovog zakona.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Genjac. Za riječ se javio gospodin Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Amandman gospodina Tomislava Limova podržavam i mislim da ga trebamo usvojiti. Razlog zašto? Zato što je u preporuci 1402 izričito stoji sljedeće - tijela izvršne vlasti trebaju izvršavati eks pod fakto kontrolu aktivnosti u službi unutarnje sigurnosti npr. utvrđivanje obveza službi unutarnje sigurnosti da izrade i podnesu ... jednogodišnje izvješće o svojim aktivnostima. Dakle ovdje se ne radi o trošenju novaca, nego svojim aktivnostima znači o radu. Jednom ministru treba biti data politička odgovornost da kontrolira i nadgleda službu unutarnje sigurnosti, a njegovom kabinetu treba biti dozvoljen puni pristup da imao mogućnost za učinkovitu svakodnevnu kontrolu.

Ministar podnosi Parlamentu godišnje izvješće o aktivnostima službe unutarnje aktivnosti. Dakle ovo piše u preporuci. Znači ne o trošenju sredstava. Članak 18. regulira sredstva i to je urađeno. Ali ovaj članak ovdje regulira dakle izvješće o aktivnosti agencije i to podnosi ovlašteni jedan ministara jednom godišnje Parlamentu. Dakle ponovo samo usklađenje odredbi našeg zakona sa preporukama.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću. Evo čuli smo i ovo izlaganje. Evo gospodin Halid Genjac ima riječ.

HALID GENJAC

Samo jedno pojašnjenje molim vas. Član 4. ono gdje se govori, odnosno član 18. gdje se govori o, izivnjavam se trenutak samo, gdje se govori o parlamentarnom nadzoru, ne govori se o troškovima agencije, nego ta komisija koja je, dakle 12 članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine razmatra izvještaj generalnog direktora o radu i troškovima agencije.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo doktore. Polako. Evo gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Zbilja se ovdje ne trebamo uvjeravati šta je u pitanju. Ovdje je vrlo jasno u članu 18. kaže, a u članku 9. kaže šta su obveze predsjedavajućeg Vijeća ministara ili kako u preporuci стоји jednog ministra. I nemojmo davati prava bez obveza. Dakle to je obveza predsjedavajućeg Vijeća ministara da informira Parlament. A ne parlamentarnu komisiju, niti bilo koje drugo jedno tijelo samo, jedan dio Parlamenta.

Ne znam čemu ne uvažiti amandman nije moj, ali je gospodina Tomislava Limova, ali ga u potpunosti podržavam jer je na tragu usklađenja našeg zakona sa preporukama Vijeća Evrope.

MUSTAFA PAMUK

Imamo li još diskutanata? Nema. Dakle iscrpili smo diskusiju po ovom amandmanu. Dakle stavljam na glasanje amandman broj I gospodina Tomislava Limova.

Ko je za to da usvojimo ovaj amandman? Hvala lijepo.

Ko je suzdržan? – 3

Protiv? Nema niko jel. Hvala lijepo.

Završili smo i ovaj amandman.

Usvojen je znači amandman Tomislava, amandman broj I Tomislava Limova.

Amandman I Velimira Jukića i Ante Spajića.

Ja molim jednog od njih da izade i da objasni zašto se briše ovaj član 15.

VELIMIR JUKIĆ

Evo nakon, na onoj stanci koju je zatražio predsjednik našeg kluba, gospodin Spajić, mi smo ponovo analizirali svoje amandmane i u razgovoru sa gospodinom veleposlanikom Kočišem odlučili smo da se ovaj amandman povuče, ali ja će vam reći, ja i dalje smatram da ovaj amandman nije nužno potreban, ali evo jednostavno smo dogovorili da ovaj amandman povučemo, dakle ne treba se o njemu izjašnjavati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Velimire Jukiću.

Dakle amandman broj I gospodina Velimira Jukića i gospodina Ante Spajića je povučen.

Amandman II Tomislava Limova.

Imate ovdje pred sobom taj amandman. Ima li potrebe da Tomislav Limov obrazloži amandman?

Dakle glasamo.

Ko je za to da usvojimo amandman Tomislava Limova, ovaj broj II?

Dakle jednoglasno. Hvala lijepo.

Amandman II gospodina Tomislava Limova je usvojen jednoglasno.

Amandman II Velimira Jukića i Ante Spajića.

Imamo evo pred sobom imate taj amandman. Ima li potrebe da gospodin Jukić ili gospodin Spajić obrazlože dodatno svoj amandman?

VELIMIR JUKIĆ

Budući da nas relativno malo u Domu naroda, onda odmah znam otprilike kako ko razmišlja. Ja već znam da ovaj amandman neće dobiti potrebnu većinu, međutim ja će ipak reći razloge zašto sam ja i gospodin Spajić podnjeli ovaj amandman.

Svi smo govorili da je bitno i važno, jeste važna ova agencija i naročito je važno da rukovodnom dijelu ove agencije budu zastupljena sva tri naroda, a kako sada stvari stoje, ja imam osjećaj da to neće biti tako i kao što, na žalost obično biva izgleda da će biti zakinuti hrvatski narod, dakle da neće biti dva zamjenika, odnosno da će biti jedan zamjenik i onda imamo situaciju kakva slijedi iz toga. Dobro, to su bili moji razlozi i ja sam ponovo razmišljam da je dobro, bilo bi dobro da ovaj amandman usvojimo, jer ako imamo jednog ...možemo imati i dva.

Mislim da bi i samo bili malo evo dosljedniji ili pokazali da smo stvarno za ono što se zalažemo, a to je da se osigurava i stvarna ranopravnost iako evo događa se očito i u zakonskim rješenjima i u imenovanjima drugačije.

Dakle ja sam iz tog razloga podnjeo amandman i mislim da ga trebamo podržati, ali neću biti iznenađen ako bude i drugačije.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću. Ima li neko ko se javlja za raspravu o ovom amandmanu?

Evo stavljam amandman gospodina, amandman broj III, jel tako Jukiću, izvini, amandman, pardon amandman II gospodinu Jukiću i gospodinu Spajića na glasanje.

Ko je za amandman II da se usvoji? -Dakle 5.

Ko je suzdržan? – 3

Ko je protiv? – 6

Dakle amandman gospodina, amandman broj II gospodina Jukića i gospodina Ante Spajića nije prošao.

Imamo sada amandman III gospodina Velimira Jukića i gospodina Ante Spajića.

Ima li potrebe za dodatno obrazlaganje? Javlja li se neko za riječ? Hoćeš ti gospodine Spajiću, obzirom da se Jukić umorio. Ti češ.

VELIMIR JUKIĆ

Ovaj amandman neću čitati, ali samo reči ču što on znači. Predlaže se da generalnog direktora i njegove zamjenike, a sada zamjenika imenuje, razrješava dužnosti Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.

Ja mislim da je ovo vrlo logično, da bi bilo vrlo korisno i da bi osiguralo bolji i kvalitetniji rad ove agencije. Zašto? Zato što glavni u nekakvom evo nadzoru i zapovjedanju će biti predsjedatelj Vijeća ministara, a sadašnje rješenje u članku 24. jeste da on da imenuje i generalnog direktora.

Ja smatram da bi trebalo usvojiti ovaj amandman i da generalnog direktora njegovog zamjenika imenuje Predsjedništvo, a da je on za svoj rad odgovoran i da mu je prvi prepostavljeni i predsjedatelj Vijeća ministara. Mislim da je vrlo logično rješenje i da je ovakvo rješenje bolje i da bi osiguralo bolji i kvalitetniji rad. Ja sam uvjeren da i ima, zapravo sam to i dobio potvrdu da u mnogim zemljama gdje se predsjednik bira izravno da je jedan od njegovih ovlasti uvijek imenovanje prvog čovjeka obavještajne službe.

Isto tako i u tim zemljama obično je praksa kao i u ovom našem zakonu da šef izvršne vlasti bude sa ovlastima vrlo blizu ovima koji pišu u našem zakonu za našeg predsjedatelja Vijeća ministara. Ovdje je naravno u rješenju predviđeno da ima svoju ulogu dakle na prijedlog Kolegija Vijeća ministara uz konsultacije sa sigurnosno obavještajnim povjerenstvom. Dakle uključen je i Parlament na jedan način, izvršan vlast, a imenovanje vrši Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Ovaj nastavak teksta nije ni bitan. To je ona norma je li da to bude profesionalac itd.

I pozivam kolege da ovaj amandman usvojimo. Smatram da je dobar i koristan i daće osigurati bolji i kvalitetniji rad agencije.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo izlaganje gospodina Jukića. Javlja li se neko za riječ? Hvala lijepo.
 Stavljam na glasanje amandman III gospodina Velimira Jukića i Ante Spajića.
 Ko je za amandman? – 6 - Hvala lijepo
 Ko je suzdržan? 5 je suzdržanih, pardon 6 je suzdržanih i
 Ko je protiv? – 3

Kako usaglašavamo?

JADRANKO TOMIĆ /Nije izašao za govornicu/

Entitetske većine nema a objektivno ima većine. Sad članovi Kolegija treba da vrše usaglašavanje po ovome.

MUSTAFA PAMUK
Je li moramo odma?

JADRANKO TOMIĆ
Da odma, mislim

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

MUSTAFA PAMUK
Pa dobro, nema saglasnosti.

_____
/nije izašao za govornicu/
Onda moramo drugi krug, sada ko je protiv.

MUSTAFA PAMUK

Molim vas, ko je po entitetima ko je protiv ovog amandmana? Iz Federacije.
Ko je protiv iz RS?

Šta bi trebalo, izvinite ja izvinite imate li neki primjedbi?

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

_____
/nije izašao za govornicu/
Iz Federacije je 5 protiv, nema dvije trećine, znači

MUSTAFA PAMUK

Pa čekaj, iz RS ko je bio protiv? Niko, odlično. Dakle amandman je usvojen, hvala lijepo. Evo to je to, usvojen.

Amandman broj I gospdina Halida Genjca.

JADRANKO TOMIĆ
Ne može jedan, koji ti je ovo 4 da nije

MUSTAFA PAMUK

Sve je dobro. Jesmo li prvo krenuli od trice, pa ima sve dobro, molim vas lijepo. Amandman broj I gospodina Halida Genjca. Izvolite. Halo sekretare, zbrunio si me.

Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

U izvornom tekstu, u članu, u izvornom tekstu zakona, u članu 31. u prvom stavu glasilo je da glavnog inspektora imenuje i razrješava dužnosti Vijeće ministara na prijedlog predsjedavajućeg. Dakle, glavnog inspektora imenuje i razrješava dužnosti Vijeće ministara na prijedlog predsjedavajućeg, to je bilo u izvornom tekstu. Usvojeni amandman na Komisiji, amandman 28. koji kaže da se nakon navedenih riječi koje sam upravo pročitao, briše tačke i dodaju se riječi i njegovih zamjenika. Dakle na prijedlog predsjedavajućeg i njegovih zamjenika.

Ja sam amandmanom predložio osporavanje ovog usvojenog amandmana i da se vrati na prvobitni tekst.

MUSTAFA PAMUK

Dobro, čuli smo ovaj amandman gospodina Genjca. Javlja li se neko za raspravu, za diskusiju vezano za ovaj amandman? Nema niko da siskutije.

Stavljam predlog stavljam na glasanje amandman i pitam ko je za ovaj amandman?

Ko je suzdržan? – 1 suzdržan,

Ko je protiv? – amandman – 2 suzdržana

Dakle, de mi ponovi sad malo za 5, protiv 8 i suzdržano 2.

Amandman dakle, nije porošao. Hvala lijepo.

Amandman II gospodina Halida Genjca. Dobro.

HALID GENJAC

U prvobitnom tekstu zakona u članu 38. u stavu 1 i 2 navedeno je da generalni direktor osniva Konkursnu komisiju koja će vršiti pregled prijava i obavljati razgovor sa kandidatima koje je Komisija odabrala u uži izbor. Na Komisiji usvjen amandman 30 koji glasi da se mijenja taj stav 1 i 2 i da će Vijeće ministara osnovati komisiju za provjeru, a koju čine predstavnici Stručne savjetodavne službe, predstavnici Ministarstva sigurnosti koji će vršiti pregled prijava i obavljati razgovor sa kandidatima za prijem u službu.

Ja mislim da je u izvornom tekstu rješenje daleko racionalnije i praktičnije i da budući na organizaciju ingerencije ovoj službi, da je primjereno onako kako je u izvornom tekstu. I zato sam predložio da se vrati ovim amandmanom broj II da se zakon vrati u članu 38. u prvobitni tekst.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodin Genjac. Čuli smo i obrazloženje. Ja molim kolege koji se imaju javiti za diskusiju da se jave za diskusiju. Niko se ne javlja.

Dakle, ko je za to da se usvoji amandman broj II gospodina Halida Genca? – 5,
 Ko je protiv? – 10,
 Ko je, nema suzdržanih je li?

Dakle, amandman broj II gospodina Halida Genca nije usvojen.

Amandman broj III gospodina Tomislava Limova. Izvolite Tomo.

TOMISLAV LIMOV

Ja ču kolege izaslanike potsjetiti na ovaj tekst za koji cijenim da ga treba brisati. Pod e) dakle članak 76. mjere tajnog prikupljanja informacija za koje je potrebno odobrenje generalnog direktora. Pod e) stoji - pripremati i koristiti tajne dokumente za zaštitu zaposlenih u Agenciji i fizičkih lica koja sa njima surađuju kao i za prikrivanje sigurnosne prirode svrhe same operacije. I pod f) – osnivati održavati privremene organizacije radi prikupljanja tajnih podataka.

BiH ima u okviru CIPS projekta Zakon o zaštiti osobnih podataka i njegove odredbe važe za sve građane, pa prema tome i za djelatnike Agencije i njihove suradnike. Ne mogu se ovim zakonom derogirati odredbe spomenutog Zakona o zaštiti osobnih podataka. Ako bi se dalo pravo na korištenje tajnih dokumenata i osnivanje tajnih organizacija, to bi bio zakonski temelj za zlouporabe. Ako bi to tako prošlo, onda bi morali ugraditi i mehanizam zaštite od tih zloporaba. Bez toga, ja cijenim da je sasvim logično da ovo ne može ići.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo gospodina Limova. Ima li diskutanata? Evo gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Ja ču vas samo potsjetiti da je uloga ovog zakona da uspostavi jednu Agenciju koja ima svrhu da se bori protiv najopasnijih pojava koje su opterećenje za najsavremenije, najnaprednije države Evrope, a naravno i BiH, to je pitanje organiziranog kriminala, to je pitanje terorizma, to je pitanje šverca drogom itd. to su pitanja koja zaista nisu pitanja kojima se može baviti a da se ne koristi raspoloživim sredstvima koja su na raspolaganju svim sličnim službama u zemljama u kojima mi tražimo uzor, a ova sredstva i ovde nabrojana u tački e) i f) koriste se i u službama skoro svih evropskih zemalja.

Ja mislim da sužavanjem prostora i mogućnosti u metodu rada ove agencije mi ćemo ovu službu ostaviti bez mogućnosti da ostvari svoj cilj. Naravno, pri tome instrumente kontrole ove službe koje su jako naglašene u ovom zakonu, kao i parlamentarnog nadzora treba koristiti kao način da se ova služba koristi sredstvima koja su inače uobičajena ali da ih ne zloupotrebljavamo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Javlja li se još neko za raspravu? Izvolite gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa za riječ. Samo dvije rečenice vezano za ovaj amandman, u cilju podrške ovom amandmanu. Dakle, ovdje bi ako ne bi ovo brisali, pod točkom e) odnosno posebno pod točkom f) u članku 76. imao ovlast generalni direktor, imao ovlast generalni direktor osnivati i održavati privremene organizacije radi prikupljanja tajnih podataka.

Dakle, ovo je u množini. Koliko god hoće i kad god hoće, pa šta će raditi onda uopće Agencija? Dakle, to je jedna neograničena ovlast osnivanja koliko mu padne na pamet i kad mu padne na pamet. Dakle, mi to moramo brisati iz ovog zakona. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Slažemo li se da smo iscrpili raspravu po ovom amandmanu?
I ja stavljam amandman na glasanje.

Ko je za to, da se usvoji amandman broj III gospodina Tomislava Limova? – 6, šta si ti, aha – 8 dakle,

Ko je za to, da se ovaj amandman, ko je protiv amandmana?
Ko je suzdržan? – 6 suzdržanih, molim, šta samo 1

Dakle, amandman nije usvojen.

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

MUSTAFA PAMUK

Evo mi smo sjeli, ponovo glasamo. Hvala lijepo, po entitetima.
Entitet RS, ko je protiv? Niko
Entitet iz Federacije, ko je protiv? – 1

Dakle, amandman je usvojen. Hvala lijepo.

Amandman IV Velimira Jukića i Ante Spajića. Izvolite, ima li potrebe za obrazlaganjem? Hvala lijepo,

VELIMIR JUKIĆ

Evo ja će ponovo se pozvati na preporuku 1402 i ovaj amandman je točno, dakle citiran tekst s preporuke i on glasi, da osoba koja je bila predmet praćenja ili prisluškivanja treba po okončanju..

MUSTAFA PAMUK

Molim vas da se malo čujemo

VELIMIR JUKIĆ

..biti obaviještena o poduzetim mjerama najduže u roku od 30 dana po okončanju postupka.

Neću ni komentirati znači citirana je tekst iz preporuke 1402.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću. Ima li neko ko se javlja za riječ? Evo gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Naravno u među preporukama Vijeća Evrope za izradu zakona koji reguliraju oblast vrlo decidno navedeno kao što je i za jednog ministra i subordinaciju jednog ministra i ovo je navedeno kao potreba da se u zakonu, doduše ja to podržavam.

Međutim mislim da ovdje treba određene korekcije u cilju racionalnosti i funkcionalnosti. Šta pod tim smatram? Ovdje se kaže osoba koja je bila predmet praćenja. Dakle sve osobe. Šta će se desiti u slučaju da se radi o nekom stranom diplomatu koji je vršio špijuniranje u Bosni za potrebe neke druge države. Da li i tu osobu iz druge države treba obavijestiti da je bio predmet praćenja i kako to uraditi. Zato mislim da ovdje treba navesti građanin Bosne i Hercegovine koji je bio predmet. To je jedna stvar, to je jedna stvar. Molim vas.

I druga stvar situacija da se vršilo prisluškivanje nekoga ko je osumnjičen i ko postoji potencijalno da je terorista ili da obavlja terorističku aktivnost u kontinuitetu. Bilo bi vrlo neracionalno obavijestiti nekoga za koga je jednim praćenjem, nije pribavljeno materijala, pa ga obavijestiti da je bio praćen, znate mi vas pratimo, vi imate neke aktivnosti terorističke, mi smo vas pratili, a postoje mogućnost da se te aktivnosti nastave.

Iz tih razloga mislim da bi trebalo ovdje ugraditi ograničenja koja omogućavaju da se ostvari cilj iz preporuke Vijeća Evrope sasvim korektno, ali da se eleminišu mogući nesporazumi i moguće nelogičnosti u provedbi, jer ni u jednoj zemlji ta preporuka Vijeća Evrope nije primjenjena na način da se dođe u područje nejasnoća, nesigurnosti i nedorečenosti.

Ja zato smatram da bi bilo korisno u ovom trenutku jednu pauzu od 10 minuta da pokušamo naći neko rješenje. Mislim da, podržao bih ovaj amandman uz određenu korekciju.

MUSTAFA PAMUK

Molim. Hvala lijepo. Gospodine Genjac, molim 5 minuta pauze, za tebe i Jukića da se sporazumite o tom amandmanu. Izvolite.

/PAUZA/

Gospodo, evo kako smo i očekivali gospodin Jukić i gospodin Genjac su postigli dogovor i saće nam fino reći šta su se dogovorili.

Izvolite gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Ja nisam ni sumnjaо da ћemo se dogovoriti. Mislim da je dopuna gospodina Genjca prihvatljiva i ja je prihvаćam da bude dio amandmana. Dakle, građanin Bosne i Hercegovine ili državljanin Bosne i Hercegovine koji je bio predmet i dalje ide tekst kao što slijedi.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, molim vas evo sada taj amandman ima malo izmjenjenu formu. Čuli ste ovo šta je rekao gospodin Jukić, da ja ne ponavljam.

Ko je za to da prihvatimo ovaj Jukićev dopunjeni amandman, to je amandman, dopunjeni amandman broj, koji je to broj, broj IV?

Ko je za?

Hvala lijepo, vrlo razumno. Dakle amandman je prihvаćen.

/?/
/nije izašao za govornicu/
A kada je nerazmno?

MUSTAFA PAMUK

Jasno, vrlo često.

Amandman IV gospodina Jukića i Spajića u dopunjenoj formi je prihvаćen.

Amandman V, Velimir Jukić, Ante Spajić.

Gospodine Jukiću. Član 79. stav 2. se briše. Jel se briše ili ne briše?

VELIMIR JUKIĆ

Ali moram ovo pojasniti. U članku 79. stavak 2.se briše. Naime, ne amandman V, nisi ti Brka.

MUSTAFA PAMUK

Član 79. stav 2. zakona briše se kaže gospodin Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Ne, ne, ne. Tajno prikupljanje podataka se odmah obustavlja. Dakle ovaj članak, ovo je vrlo interesantan članak. On već govori o nezakonitom prikupljanju podataka i kaže dole zadnji stavak – generalni direktor osigurava da se podaci koji su prikupljeni na način koji nije u skladu sa ovim zakonom odmah uništi.

Pazite, najprije ako su nezakonito prikupljeni.

MUSTAFA PAMUK

Kako se mogu nezakonito prikupljati.

VELIMIR JUKIĆ

Jeste. I treba ih uništiti, ali vidite, zato je veliko pitanje ovdje šta uraditi sa ovim člankom. Ja sam najprije evo amandman takav podnjio, sada mislim da je bolje da ostane ako se već prikupe na nezakonit način da se bar unište. Ali znači to već prepostavlja nezakonito prikupljanje podataka. Čak afinira, odnosno to se očekuje je li. I sada zato ja sam sada u dvojbi da od svog amandmana odustanem, ali mislim da nije dobar nikako članak 79, odnosno prepostavka kako će se podaci tajno prikupljati, odnosno nezakonito prikupljati.

Mislim da je ovo jedna situacija koja je vrlo nezgodna i smatram da ovo u značajnoj mjeri kvari kvalitetu ovog zakona.

_____ (?)
 /nije izašao za govornicu/

/zajednička diskusija/

MUSTAFA PAMUK

Dobro. Molim vas, molim vas de malo koncentracije. Gospodo molim vas, kolege alo. Ja vas molim malo koncentracije, malo smo umorni i dugo radimo, jeste da smo se svi napregli, ali daj da ovaj amandman i da ovo riješimo. Eto kažete da to ne valja, ali šta valja.

Izvolite. Nemojte da diskutujemo s mjestima, dajte za govornicu, neka bude zapisano.

Gospodine Genjac izvolite.

HALID GENJAC

Samo da se osvrnem na suštinu ovog člana 79. da vidimo šta nije sporno. Tajno prikupljanje podataka se odmah obustavlja.

Kada je postavljeno

pod a) kada je ostvaren cilj koji je postavljen u nalogu. Mislim da je to u redu. Kada se završi, kada se ostvari cilj nema potrebe dalje prikupljati podatke.

pod b) Kada se iz njihove dalje upotrebe ne očekuju dodatni rezultati. Logično.

c) Kada je postavljen rok za završetak istekao bez produžavanja. Ima i tih situacija, ja mislim da je i to dakle u skladu sa zakonom Mora se, jer nisu osigurane pretpostavke i

pod d) Kada je tajno prikupljanje podataka nezakonito iz bilo kojeg razloga. Ja mislim da je nezakonito prikupljanje podataka i prikupljanje podataka ako je rok istekao, a nije produžen. I to je nezakonito prikupljanje podataka.

Dakle ima tih situacija, ima tih situacija kad iz formalnih, međutim ima i mogućnost da se ovo zloupotrebljava. Ja mislim da bi se mi trebali usmjeriti, tako kaže da se stav 2 briše. Po mom, ovdje je greška neka pa je a), b), c), d) prazno, pa je valjda ovaj tekst koji slijedi stav 2 ili je tačka e) ne znam nije mi jasno. Nema logike

da bude jer taj stav kaže generalni direktor osigurava da se podaci koji su prikučeni na način koji nije u skladu sa ovim zakonom, odmah unište. U takvim slučajevima generalni direktor će o tome obavjestiti predsjedavajućeg i glavnog inspektora.

Ja mislim da ovdje da se s druge strane postavimo. Ako nekom padne na pamet ili da uradi nešto nezakonito i da prikupi te podatke, dakle ovdje je postavljeno da se to mora uništiti, da se ne bi dalje zloupotrebljavalo to što je urađeno nezakonito i da se o tome naravno, obavjesti predsjedavajući i glavni inspektor.

S druge strane posmatrano, naravno ko je to da nezakonito prikuplja podatke i kako njega sankcionisati. Dakle, ovde ja zaista isto imam dileme na koje nemam odgovora, ali vidim postojanje situacija koje mogu biti tretirane ovim stavom.

MUSTAFA PAMUK

Hvala, svi smo zainteresovani za ovo, Velimire.

Gospodin Osman Brka se prvi javio, zatim Čengić, Radovanović pa Filipović. To vam je red.

OSMAN BRKA

Došli smo do jedne vrlo interesantne činjenice po meni, koja je ovdje predviđena, ali ja se sad postavljam pitanje, postavljam dilemu nama kao zakonodavnom tijelu najvišem u ovoj državi, imamo li mi pravo staviti u zakon prepostavku da nekom omogućavamo da nezakonito radi, da mi kažemo to je u zakonu. On može raditi nezakonito i da nema sankcije nikakve. To je nemoralno, ne etički, ne pravno kako god hoćete. Ja ne bih dozvolio da se ja pitam, nemam pravu formulaciju ali ne bih dozvolio tu mogućnost da neko nezakonito može raditi a da nema sankcije.

Ja mislim da mi u članu ne smijemo to dopustiti, da znamo da se može nezakonito raditi i ništa. Mislim, to bi nama malo bila bruka da mi to dozvolimo. Ja tako mislim a nemam izlaz, de malo da svi razmislimo.

MUSTAFA PAMUK

Dobro je Brka to. Hajde Hasane. Hasan, pa Radovanović pa ti.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, evo sad ponovo vidimo kako je ipak problem kad imamo zakon a nemamo nekoga ko stoji iza njega kao predlagač. Razlog je vrlo jednostavan. Najbolje smisao ovoga člana zna onak ko ga je pisao, ko ga je predlagao i ko je uopće došao na ideju da to stoji.

Međutim, kako sad ovdje niko ne figurira kao predlagač stvarno u formalnom smislu, ako bi se neko javio od onih koi su učestvovali u pripremanju zakona bilo bi mi drago i vjerovatno korisno, ja mogu reći samo slijedeće.

Ovdje imamo vrlo ozbilju situaciju i mislim da amandman gospodina Jukića je pokrenuo pitanje ali ovakav kakav jeste ne rješava. Dakle, imamo dvije varijante.

Jedna je koju je postavio gospodin Brka. Možemo li pristati na to da zakonom dozvolimo protuzakonitu aktivnost. U tom smislu, ja bih zamolio za pažnju sve kolege da vidimo kako izaći iz ovoga. Gospodine Filipoviću i vas molim, jer je vrlo važno. Amandman gospodina Jukića ne rješava problem. Ako pod d) u prvom stavu, ostaje kada je tajno prikupljanje podataka nezakonito iz bilo kog razloga.

Dakle, ako ostaje ovo, brisanje ovoga stava 2. je čak opasno. Čak je opasno. Znači ako ćemo mijenjati onda treba promijeniti i ovo d) iz stavka 1. i čitav stavak 2. To je dakle jedna varijanta.

Druga je varijanta, ali vas sad molim, sada hajmo naprijed, da ne idealiziramo život nego da ga gledamo kakav jeste. Prvo, služba je služba a drugo, u službi postoji veliki broj izvršilaca. Veliki broj tih ljudi je ovlašten da preduzimaju određene aktivnosti. Vi ne možete u životu povući crtu, pa kazati eh s' ove strane ceste ćeš ti trčati za njim kad imaš fizičko praćenje ali Boga mi ako pređe preko ceste tamo na drugu stranu trotoara eh tamo ne možeš ti trčati za njim. Ovdje ima ljudi koji imaju iskustvo to i ovaj mislim, iskustvo koje na neki način nalik tome.

Dakle, radi se o tome da je realno u životu predvidjeti da neko od ljudi koji su uključeni u neku aktivnost ili možda čitava jedna ekipa ljudi koji rade posao, da stvarno oni upadnu u jednu situaciju koja je za njih čista. Ali poslije, kad neko pogleda sa pravne strane i ostalo kaže eh, sad ste stvarno prešli čizu. Sad ne može, ovo ne može ovako. Ali nije samo to, jer pazite, oni su već ostvarili neki materijal, oni su već dogribili se nečega imaju nekakve dokaze, materijale koje su služali, nekakve papire, ne znam šta, dogribili su se nekih podataka. To je već nastalo, to je tu. Šta se s tim događa? Imamo dakle varijantu da se ne doada ništa. Kako ništa? Eh, sad će neko to uzeti pa staviti u ladicu. Čekajte malo. Šta se dalje događa s tim? Hoće li sad neko drugi zloupotrijebiti to ili taj materijal koji je nastao kao posljedica takvog jednog akta i aktivnosti se identificira nakon što se utvrdi da je to ipak prekoračenje zakona i onda na određeni način se taj materijal, odnosno ti dokazi uklanjaju jer su zaista protuzakoniti i ne mogu biti predmet nikakvog daljeg upotrebljavanja prema nekome.

Dakle, to je životno stanje i ja mislim, dakle ja mislim da ovakvih slučajeva može biti. Da li treba predvidjeti zakon ili nekim drugim aktom ispod zakona, ja ne bih ulazio u to ovog časa. Držim da mora postojati procedura kojom bi se pojavljivanje dokaza ili dokaza ove vrste riješilo u smislu šta s tim dokazima se događa da ne bi bili zloupotrebljeni. Ako se odlučimo da ovo brišemo, onda treba brisati i član d) i ostaviti da ova pitanja rješavaju se nekim pravilnikom. Ako ostaje u stavu 1 ovaj stav d) odnosno tačka d), onda mora ostati i stav 2.

Ćini mi se na kraju da bi ipak bilo sigurnije sve ovo zadržati kako jeste nego nešto od ovoga brisati. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću. Gospodin Radovanović.

VINKO RADOVANOVIC

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, za mene u ovom članu nije sporna ni tačka d) ni ovaj drugi stav.

Obustavlja se znači prikupljanje podataka kada je tajno prikupljanje nezakonito. Mi moramo pretpostaviti tu situaciju, može se desiti. Postavlja se pitanje šta sa tim podacima koji su prikupljeni? Fakat je da su prikupljeni, stoji drugi stav, da on osigurava da se ti podaci po meni unište i to je sasvim logično.

Glavno pitanje koje se po meni ovdje nameće, šta kakve sankcije, kakve posljedice snosi čovjek koji je to radio. To je jedino pitanje.

MUSTAFA PAMUK

To je stvar Krivičnog zakona.

VINKO RADOVANOVIC

Znači, moje mišljenje je da bi se iz ovoga moglo izaći da ostane i tačka d) i stav 2 s tim što druga rečenica stava 2 možda da se dopunu. U takvima slučajevima generalni direktor će o tome obavijestiti predsjedavajućeg i glavnog inspektora i pokrenuti postupak protiv onoga koji je to radio.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo Radovanoviću. Sad je gospodin Filopović. Gospodine Filipoviću,

ILIJA FILIPOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

Odustajem od diskusije, na tragu ovoga što je rekao gospodin Čengić i prihvaćam ovo .....

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo, izvolite šefe

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici. Ja sam pažljivo čitao ovaj član 79. a i pažljivo sam pročitao i amandman na ovaj član 79. i mislim da ovaj amandman ne zadovoljava, nije u skladu sa ovim, po ovome što piše ovdje.

Glavna smetnja u ovom članu 79. ova tačka d). Ona je znači glavna smetnja jer ovo tajno prikupljanje podataka, normalno to je Tajna služba, ona prikuplja tajne podatke s tim što se ovaj član d) podvodi pod neke stvari koje bi se radile nezakonito. Znači trebalo bi iz ovoga člana 79. izbaciti član d) i dodati u ovom, preformulisati ovaj dole, jer direktor je tu normalno da kordinira, da uskladjuje i da bude on pametniji od svojih službenika da ono što su oni zgrijesili, jer ako bude svakog službenika koji je zgrijesio, on će za 3 mjeseca istjerati sve službenike. Normalno čim radi čovjek da pogriješi ali direktor je tu da ga ispravi, da kaže nemoj tako, nego idи ovakvim putem. Ali, ovo u zakon ne možemo staviti da prikuplja nezakonito. To je logično.

Generalni direktor, ja predlažem da ovako stoji poslije. Generalni direktor osigurava da se podaci koji su prikupljeni, poslije produženja jer je i c) tačka poslije produženja roka odmah unište. I u takvim slučajevima generalni direktor će o tome odmah obavijestiti predsjedavajućeg. Kojeg predsjedavajućeg? Ne piše ovdje, ne zna se koji predsjedavajući. Vjerovatno Savjeta ministara mislio je. Predsjedavajućeg Savjeta ministara, zamjenika i glavnog inspektora. Ne znam što se glavni inspektor odmah stavlja a izostavlja se zamjenik. A da se malo našalim, ovdje će direktor biti Bošnjak, zamjenik će biti Srbin a glavni inspektor će biti Hrvat.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Evo gospodin Velimir Jukić će probati sa preformulacijom da napravi amandman koji se može usvojiti, jer smo eto vidim svi za taj amandman.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, zahvaljujem svim kolegama koji su pomogli. Ja bih pokušao ovaj amandman sada preformulirati na slijedeći način. Znači ovo e se briše i tako je tehnički ovdje višak i da drugi stavak glasi, odnosno zadnja rečenica, druga rečenica, zadnja rečenica drugog stavka – u takvim slučajevima generalni direktor će o tome obavijestiti predsjedavajućeg i glavnog inspektora i pokrenuti disciplinski postupak protiv onoga koji je postupao suprotno zakonu.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo ovo što je Velimir sad predložio kao novi izmjenjeni amandman, preformuliran amandman.

Stavljam ga na glasanje.

Ko je za?

Dakle, jednoglasno, - 14 i 1 suzdržan.

Amandman je ovako preformuliran usvojen. Velimire daj taj amandman tamo.

Amandman broj VII, gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, slijedi jedan niz amandmana VII do XII, VII, VIII, IX, X, XI, XII koji imaju ulogu da usaglase datume.

Naime, predloženi amandmani se odnose na ....zakona odnosno osnivanje i početak rada koji je zakonom predviđen za 1.april. Uzimajući u obzir vremenski proces usvajanja zakona, te vrijeme potrebno i očigledno i sad već Komisije za usaglašavanje, zatim imenovanje generalnog direktora, zamjenika generalnog direktora i glavnog inspektora, potrebno je i sigurnosno obavještajnu komisiju formirati, niz operativno tehničkih koraka prije ukidanja entitetski i efikasnog početka rada BH Agencije i procjena je da objektivno ovaj rok koji je postavljen 1.april nije moguć i u svim ovim amandmanima da obrazlažem svih sedam amandmana, umjesto 1. aprila stavlja se 1. maj. Mislim da je dovoljno.

MUSTAFA PAMUK

Nećemo, ima procedura. Molim vas lijepo amandman broj VII gospodina Halida Genjca,
Ko je za?

/nije izašao za govornicu/
Samo o jednom glasamo

MUSTAFAPAMUK

Samo o jednom.
Dakle, jednoglasno.

Amandman broj VIII gospodina Halida Genjca.
Ko je za?

Amandman V gospodina Halida Genjca.
Ko je za? Amandman V, izvolite gospodine Halide.

HALID GENJAC

Samo da ja ove papire presložim. Amandman V

MUSTAFA PAMUK

Ovaj Izvršni savjet, Prijedlog zakona u stavu 3 i 4 briše se riječ Izvršnim savjetom

HALID GENJAC

Molim vas u amandmanu XLIV koji je usvojen na Komisiji, rečeno je tamo izuzetno od odredbi ovog zakona, u roku od 10 dana itd. predsjedavajući će se predsjedavajući će, sa zamjenicima predsjedavajućeg Vijeća ministara i konsultacijama sa Predsjedništvom BiH i Izvršnim savjetom i Obavještajnim savjetom dostaviti listu kandidata za svaki gore navedenu funkciju. Ispada da će predsjedavajući sa zamjenicima koji su Izvršni, obavještajni savjet, konsultovati se sa Izvršnim obavještajnim savjetom. Zato je suvišno ovo Izvršni savjet.

Da završim ako, kako god hoćete.

MUSTAFA PAMUK

Evo, molim da završimo mi jedan po jedan. Izvini Filipoviću molimte.

Dakle, sad je na redu da glasamo o amandmanu broj V Halida Genjca, o petom amandmanu.

Ko je za? Hvala lijepo.
Dakle, amandman je prošao broj V prošao jednoglasno.

Amandman broj VI gospodina Genjca.

HALID GENJAC

Amandman VI koji se odnosi na član 98. Prijedloga zakona, odnosno u amandmanu XLV Komisije usvojen je amandman da će u ovom periodu koji je naveden i ovaj amandman koji je inače rezultat jednog gorkog kompromisa da će Izvršni obavještajni savjet preuzeti ingerencije u godinu dana od predsjedavajućeg Vijeća ministara i predviđeno da će Izvršni obavještajni savjet u ovoj godini raditi sve ono što je u nadležnostima predsjedavajućeg Vijeća ministara, pa je na taj način u ovim tačkama koje su navedene, da će raditi predsjedavajući Vijeća ministara navedeno da će p redsjedavajući u tački 4. zakazivati sjednice Izvršnog obavještajnog savjeta. Usvojenim izmjenama ispada da će Izvršni obavještajni savjet u narednoj godini zakazivati sjednice Izvršnog obavještajnog savjeta. I zato sam ja predložio da sve ostane što je u nadležnosti Vijeća ministara da radi ovaj Izvršni obavještajni savjet u ovoj godini, kako je usvojeno u amandmanu, osim ove tačke 4. jer ne može tijelo zakazivati svoj sastanak. Mora neki pojedinac biti koji će zakazivati sastanke, koji su inače propisani da se moraju mjesечно održavati. Čisto tehnički.

Izvršni obavještajni savjet čini predsjedavajući i dva zamjenika predsjedavajućeg. I sad ispada da će taj Izvršni obavještajni savjet zakazivati svoje sjednice, sam dakle cijeli Izvršni obavještajni savjet. Znate, to je samo da se dakle sve to Izvršni obavještajni savjet u ovoj godini zadržava što je amandmanom usvojeno, samo se izuzima ova tačka 4. da bi predsjedavajući zadržao ulogu da on zakazuje sjednice, jer mora neki pojedinac zakazivati sjednice. A to je, jedino može predsjedavajući. O tome se radi. Mislim čisto tehnički.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo čuli smo to.

Ja stavljam ovaj amandman broj VI gospodina Halida Genjca na glasanje.

Ko je za? Gospodine Jukić, jesli li glasao?

Ko je protiv? Nema niko

Ko je uzdržan? – 1

Dakle, amandman broj VI Halida Genjca je usvojen.

Amandman IX gospodina Halida Genjca je izvolite,

Ko je za?

Dakle amandman IX gospodina Halida Genjca je usvojen.

Amandman VI, Velimira Jukića i gospodina Ante Spajića, izvolite imate li diskusiju kakvu? Ili će ja odmah staviti na glasanje, pa da, hoćeć, ti si bliže, kaže Filipović.

VELIMIR JUKIĆ

Pa evo da vas obradujem, na onom našem sastanku je uslijedio na onoj stanci, mi smo odlučili odustati od ovog amandmana ali ja vam moram reći da ni malo nisam zadovoljan rješenjem koje je definirano u članku 99. On regulira pitanje nastanka

Obavještajno sigurnosne agencije na način da se fizički spoje ove dvije postojeće i onda dosta ne jasno u drugom dijelu isto tako govori da će biti provjera itd. međutim, evo kad su svi smatrali da je to dobro rješenje, ja smatram da nije, ali isto tako ja i moj kolega Spajić i naš klub nismo niti spremni tražiti ovako radikalnu promjenu, jer ovo je radikalna promjena vrlo značajna i nisam siguran da bi je bilo lako provesti i uz objašnjenje ljudi koji su radili na zakonu, ja prihvaćam i evo gospodin i Spajić i ja smo spremni odustati od ovog amandmana.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Jukiću i gospodinu Spajiću. Dakle, konstatujemo da su odustali od amandmana VI.

Amandman IV gospodina Tomislava Limova. Gospodine Limov,

TOMISLAV LIMOV

Odustajanje naravno, nema veze sa političkom partijom. Ovdje je na ispitu savjest svih nas. Naime, ovim člankom, tj. odredbom na koju sam uložio amandman se kaže da poslanici u Agenciji sa višom školskom spremom, koji su ranije raspoređeni na radno mjesto za koje je potrebna visoka školska sprema, ne mogu ostati na mjestu duže od 2 godine od osnivanja Agencije. Ja cijenim da je neprihvatljivo još dvije godine produžavati privilegiju da ljudi koji nemaju odgovarajuću stručnu spremu zauzimaju mjesta i sprečavaju zapošljavanje stručnih visoko obrazovanih kadrova.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Čuli smo prijedlog. Ja vas molim da se malo slušamo biće lakše.

Gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Ja sam nastavnik i imam višu školsku spremu. Imam Višu pedagošku školu završenu u Sarajevu. Čini mi se da sam normalan građanin ove države. Čim ovdje sjedim, valjda sam normalan čovjek. I apsolutno, vrlo javno kažem da sve zakone koji prave na ovakav način kako predlaže Limov, prave ljudi sa visokom spremom i potpuno se sektaški odnose prema svim ljudima koji nemaju završen fakultet.

Ja po zakonu, mogu biti predsjednik ove države, mogu sjediti u Domu naroda, mogu biti u Parlamentu. Tvrdim, da ima ljudi koji mogu raditi vrlo odgovorne poslove i rade ih, ali ljudi koji prave pravilnike uglavnom su ljudi s fakultetom i čuvaju mjesta samo za sebe. I ja zbog toga protestujem i hoću da kažem da 20 hiljada nastavnika u BiH koji obrazuju djecu nisu budale. I na ovakav način, ja nikad neću prihvatići da se ovo može raditi. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala, gospodin Radovanović se javio.

VINKO RADOVANOVIC

Dame i gospodo, bojim se da ovim amandmanom nećemo riješiti problem koji je iznio gospodin Limov. Brisanjem ovog amandmana, kojim je utvrđen rok od 2 godine da se to uradi, mi ćemo dobiti rok koji je neograničen, znate. A ovo što se ovoga tiče mislim da ovde stoji da znači da se vrši zamjena tamo gdje je propisana visoka školska spsrema. Znači u tim slučajevima. I sad brisanjem ovog stava, mi ćemo dobiti neograničen rok. Ako se ide ka tome, onda je taj rok trebalo skratiti, u tom smislu jedino to da ...a inače brisanjem ne riješavamo taj problem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Izvolite gospodine Tomisav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Ovdje se radi o tome da onaj ko nema odgovarajuću stručnu spremu može biti

MUSTAFA PAMUK

Ja bih molio kolege, stvarno da se čujemo, da ovo završimo i da budemo u toku.

TOMISLAV LIMOV

Moj stav je dakle da onaj tko nema odgovarajuću stručnu spremu, ne može biti raspoređen na te poslove. I to je, ne mi radimo novu službu, mi primamo ponovo ljude, prema tome ne možemo govoriti o kontinuitetu u tom smislu. Mi gradimo novu instituciju i u toj instituciji, ako ćemo u startu omogućiti da ljudi sa ne odgovarajućom stručnom spremom zauzmu pozicije koje su imali u ranijim službama, onda je pitanje koliko smo mi dosljedni i ovo nema nikakve veze sa onim o čemu je gospodin Brka govorio.

OSMAN BRKA

Ima, ima gospodine i to dobro veze ima.

TOMISLAV LIMOV

Zalaganje da ljudi koji nemaju odgovarajuću stručnu spremu zauzimaju pozicije onih koji je imaju, je što se mene tiče krajnje ne prihvatljivo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Evo čuli smo još jednom Tomislava Limova. Ja imamo li još diskutanata?

Ja stavljam na glasanje amandman IV gospodina Tomislava Limova.

Ko je za taj amandman? – 5

Ko je protiv tog amandmana?

I ko je suzdržan?

Dakle, amandman nije prošao.

Amandman X gospodina Halida Genjca. Halide, ima li.
Stavljam na glasanje amandman gospodina Halida Genjca.

Ko je za?
Jednoglasno.

Amandman XI gospodina Halida Genjca.
Ko je za?
Dakle i amandman XI gospodina Halida Genjca je prošao.

Amandman XII gospodina Halida Genjca. Evo za, dakle jednoglasno. Hvala vam kolege.

Ja sad stavljam na glasanje zakon sa usvojenih je li onaj usvojeni zakon sa usvojena 49 amandmana koja su prošla na Predstavničkom domu plus amandmane koje smo mi usvojili na današnjoj sjednici.

Ko je za takav zakon? U drugom čitanju, jeste. Hvala vam lijepo.
Obzirom da je zakon usvojen u različitim tekstovima, moramo odnosno trebamo izabrati komisiju za usaglašavanje.

Ispred srpskog naroda

/nije izašao za govornicu/
Zašto stalno daješ prednost njima

MUSTAFA PAMUK

Oni su mi dragi. Ispred srpskog naroda kandidat je, izvolite

VINKO RADOVANOVIC

Ispred srpskog naroda u ovu omisiju predlažem gospodina Boška Šiljegovića.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ko je za to da ispred srpskog naroda bude gospodin, dobro pardon, izvinite, izvinite.

Ispred hrvatskog naroda,

SPAJIĆ ANTO

Ispred hrvatskog naroda je gospodin Tomislav Limov.

MUSTAFA PAMUK

Ispred hrvatskog naroda kandidat gospodin Tomislav Limov.
Ispred bošnjačkog naroda, gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Predlažemo gospodina Halida Genjca.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ispred bošnjačkog naroda je gospodin Genjac. Ja imam smo još jednu stvar da objasnim, pa ćemo glasati. 15. je li tako? Je Skupština Predstavničkog doma. Molim ove kandidate za koje ćemo mi sad glasati da 15. dođu i da sačekaju kandidate Predstavničkog doma koji će biti određeni za usaglašavanje, te da usaglase taj zakon 15. marta, što znači da to onda jer to Dom potvrđuje to i to ide u saglasnos..

Stavljam na glasanje.

Ko je za to da gospodin Boško Šiljegović, gospodin Tomislav Limov i gospodin Halid Genjac budu članovi naše komisije za usaglašavanje ovog zakona?

Ko je za? Osmane tebe ne vidim. Dakle, važan je meni.

Dakle, jednoglasno smo usvojili i predlog ove komisije. Boško Šiljegović tvoj glas takav ne prihvatom. Hvala lijepo.

E dobro sad smo se malo umorili, čekajte da se snađem. Molim vas lijepo oprostite mi ima još nešto malo pa ćemo završiti. Ovo smo sve uradili do sada dobro. Sve dotle, ovoliko to, pa ja sam to iz nehata pregurao, jao majko mila.

E, ovako prelazimo dakle na sedmu tačku dnevnog reda,

Ad.7. Prijedlog zakona o važnosti javnih isprava u BiH, prvo čitanje, predлагаč je Vijeće ministara

Grubišiću, jesli ti predлагаč? Izvolite Grubišiću objasni nam ovo.

GRUBIŠIĆ

Jedna od obaveza BiH prema Vijeću Evrope je da se donese Zakon o važnosti javnih isprava u BiH. Predsjedništvo BiH je još 97.godine zaključilo dakle da je potrebno donijeti ovaj zakon. Ovo govorim dakle iz razloga da već dugo se čeka donošenje ovakvog zakona. Imate ovdje ste dobili uz materijale sam zakon i obrazloženja i vidite da se ovaj, od prilike rješavaju 4 situacije ovaj, kad se tiče ovog zakona, odnosno javnih isprava u BiH.

Još da napomenem, da je dakle Zastupnički dom usvojio sa određenim amandmanima ovaj zakon. Ukoliko bude pitanja, da puno vremena ne oduzimam zastupnicima kako već dugo rade, ja sam spreman odgovoriti. Toliko.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dakle zakonski osnov postoji, evo kako nam je gospodin Grubišić objasnio. Sve je uredu. Predstavnički dom je ovo usvojio sa četiri amandmana.

Ja otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?

Dakle, hvala nema rasprave.

Ja predlažem da se usvoji ovaj zakon u prvom čitanju.

Ko je za? Hvala lijepo,

Dakle zakon je, jesam li ja dobro video jednoglasno. Spajiću nisam video jesi li ti, hvala lijepo.

Jednoglasno usvojen.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju, jer je Predstavnički dom to uradio. Pazite, Predstavnički dom je to uradio. Mi nismo imali amandmana. Nema razloga dakle, da ovaj, odustajemo od tog i ja zaista predlažem da završimo ovo i da idemo na usvajanje, pošto ga je Predstavnički dom usvojio Šiljegoviću.

Imamo li, ko je dakle za to, da usvojimo zakon u drugom čitanju?

Dakle jednoglasno, pardon,

Ko je protiv?

Ko je suzdržan? – 2

Molim vas pošto smo mi zakon usvojili u različitom tekstu, nismo imali amandmana a onaj Dom, dakle izvorno smo usvojili zakon, Predstavnički dom je usvoji zakon sa četiri amandmana, to odmah znači da nije zakon usvojen u istom tekstu.

Predlažem da osnujemo komisiju i molim gospodu iz hrvatskog naroda da predloži kandidata. Nemojte ista, ja bih volio da ovo uradimo jer baš smo otegli. Ja predlažem iz hrvatskog naroda, molim te Spajiću ko je iz hrvatskog naroda.

VELIMIR JUKIĆ

Po ovlaštenju predsjednika Kluba ja predlažem u ovu komisiju gospodina Tomislava Limova.

MUSTAFA PAMUK

Odlično.

OSMAN BRKA

Po ovlaštenju pedsjednika Kluba predlažem Hasana Čengića.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Izvolite,

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Po ovlaštenju zamjenika predsjednika Kluba predlažem gospodina Radovića.

MUSTAFA PAMUK

Dakle, imamo predlog, čuli smo ko, slažemo li se sa

:
/nije izašao za govornicu/

Jel' i mi da čućimo 15. tamo

MUSTAFA PAMUK

Ne morate vi. Slažmo li se dakle da su ovo naši, naša Komisija za usaglašavanje teksta zakona?

Ko je za? – 14 za,
 Ko je protiv?
 Ko je suzdržan? – ja ču puknuti od vaše skromnosti
 13 za, 2 suzdržana, usvojili smo to.

Izvolite gospodine Grubišiću.

GRUBIŠIĆ

/nije izašao za govornicu/

..zakon pošto je bilo sad glasanje da ide u drugo čitanje.

MUSTAFA PAMUK

Jeste usvojen je zakon definitivno.

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

MUSTAFA PAMUK

Ne može se ovo, umoran čovjek. Osma tačka dnevnog reda je

Ad.8. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za period 1.06. do 31.12.2002.godine

Dobili ste Izvještaj Komisije. Predstavnički dom je usvojio Izvještaj Komisije.

Otvaram raspravu, ovdje imamo kolegicu iz Pravobranilaštva, mislim da ona u ovom momentu izuzev ovo što je rečeno u Izvještaju nema potrebu ništa značajnije da govori, ali evo otvaram raspravu.

ILIJA FILIPOVIĆ

Evo kratko ču ja u ime Ustavno-pravne koja je razmatrala Izvješće o radu Pravobraniteljstva kao nadležna Komisija.

MUSTAFA PAMUK

Molim vas kolege da ovo završimo

ILIJA FILIPOVIĆ

Kratko ču ja, neću vas zamarati već smo svi umorni. Dakle Izvješće je razmotrila Ustavno-pravna komisija, primila ga je k znanju, vodili smo široku raspravu oko ovoga izvješća i kao rezultat te široke rasprave, na sjednici Ustavno-pravne komisije na kojoj je nazočila i gospođa pravobranitelj koja je nazočna ovdje na

sjednici Doma, koju srdačno pozdravljam, zamolili smo da se izvrši dopuna ovoga izvješća kojeg ste vi dobili ovaj, u prvotnom smislu.

Ta dopuna je rezultat, taj zahtjev za dopunom je rezultat rasprave na Ustavno-pravnoj komisiji i tražili smo da vidimo na jedan jasan transparentan način koji su to postupci i koji su to absolutni iznosi, dakle vrijednosti sporova, u kojim postupcima, pred kojim sudovima, gdje je BiH tužena i gdje je BiH tužiteljica. Koliko je takvih predmeta, koje vrijednosti, u odnosu na koju prirodu ovaj, u upravnim postupcima i ti upravni predmeti u odnosu na BiH kao tuženu i u odnosu na BiH kao tužiteljicu.

Predmeti koji se vode pred Ustavnim sudom i Domom za ljudska prava, zatim ovršni predmeti, ovršni predmeti gdje je BiH ovršenik, izvršenik i gdje ona tražilac određenih potraživanja. Dakle, dobili smo uz to i predmete pravnih mišljenja. Dobili smo vrlo opsežnu dopunu ovoga izvješća koje je jedno tri puta opsežnije nego samo Izvješće sa svim tabelarnim prikazima, gdje se možemo doista svi unijeti ovaj, u svako od ovih pitanja, u svaki od ovih sporova, da li je on parnični, da li je on upravni itd. Da li je on „domaćem, da li je to u BiH ili je to nekakav postupak sa elementima inozemnosti.

Ja sam pregledao ovo izvješće dok su trajale određene rasprave, dok smo imali određene stanke. Sasvim sam kao osoba koja je predsjedala Ustavno-pravnoj komisiji gdje smo vodili raspravu o ovome izvješću, zadovoljan ovom dopunom i molim Dom da raspravi ovo izvješće i kao takvo ga prihvati. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Filipoviću. I ja osjećam potrebu da u ovom momentu kažem da je ovo jedan od boljih Izvještaja naše komisije na rad jedne od institucija koje su obavezne da podnosu izvještaj ovom Parlamentu. Zaista bi ovdje trebalo evo reći i kolegama iz Pravobranilaštva da se zahvaljujemo na evo kako reče Komisija, ovako jednom ozbiljnom i urednom i kvalitetnom Izvještaju.

Evo to za drugaricu ovaj, Dragicu, ja mislim da znači puno, a sad stavljam na glasanje, je li usvajamo taj, pardon nego primamo k znanju taj izvještaj i takođe mislimo da je jako dobar. Dom usvaja, pardon.

Ko je za usvajanje ovog izvještaja sa dopunama koje nam je objasnio predsjednik Komisije. Hvala vam lijepo.

Dakle, šta je zadnja tačka više, Dragice molim te izadi sad.

DRAGICA

Poštovani predsjedavajući, delegati odnosno zastupnici, čast mi je da vas pozdravim u ime Pravobranilaštva i u svoje lično ime. Zahvalila bih se na podršci koju ste mi danas pružili. To je za Pravobranilaštvo velika obaveza, veliki izazov i odgovornost. Nadamo se da ćemo odgovoriti svim zahtjevima kako od strane Parlamentarne skupštine, odnosno Zastupničkog doma, Doma naroda, Vijeća ministara i svim sa svim subjektima koje po zakonu zastupamo. Nadamo se da će sledeći izvještaj biti još kvalitetniji. Naravno, u svom izvještaju sam na kraju rekla

programsку orijentaciju i Pravobranilaštvo će dosljedno provesti zacrtane ciljeve programske orijentacije. Hvala vam još jednom, lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Hvala Dragice.
Deveta tačka dnevnog reda je,

Ad.9. Zaključak o potrebi izrade jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH

Gospodine Filipoviću

ILIJA FILIPOVIĆ

Gospodo, predsjedavajući, evo kratko samo ovaj, dakle vi ste vjerujem imali vremena pogledati ovaj zaključak koji je bio u sklopu materijala za današnji dnevni red. Hvala vam Kolegiju da je prihvatio jednoglasno odluku Ustavno-pravne komisije koja je pripremila ovaj prijedlog zaključka, upitila ga Domu s nadom da će Dom prihvati ovakav zaključak.

Dakle, ovaj zaključak je rezultat jedne rasprave na Ustavno-pravnoj komisiji i uz prethodni dogovor s Ustavno-pravnom komisijom Zastupničkog doma i uz prethodni rad jedne radne skupine koja je raspravljala dok nije došlo do prijedloga ovoga zaljučka, o potrebi da se u Parlamentu BiH u Parlamentarnoj skupštini oba doma usvoji da li kodeks, da li pravila, da li zakon, mi ćemo još vidjeti kako će se zvati taj projekt koji bi na jedinstven način uredili dakle po metodološkom, jedinstvenom principu, pristupu, načelu, donosili pravne propise u institucijama BiH.

Ovim zaključkom vas molimo da pružite mogućnost ustavno-pravnim komisijama koje će u daljem međusobnom dogовору raditi na izradi jednog takvog projekta koji ne znamo kažemo još kako će se zvati. U radnoj verziji u ovom prijedlogu zaključka stoji da su to pravila. Postoje zemlje koje to imaju zakonom regulirano. Neke su to nazvali kodeksom za izradu pravnih propisa ovaj, dakle ovo bi se odnosilo i ovo bi obvezivalo kako god mi zvali taj akt koji ćemo donijeti, svakako će imati, trudit ćemo se da ima zakonsku snagu, da obvezuje sve institucije u BiH s preporukom da to, takva pravila koja mi donešemo u Parlamentarnoj skupštini, donešu i niže razine ovaj, vlasti kako bi ujednačili izradu pravnih akata u cijeloj BiH jer smo mi iz tih razloga koji su nama svima znani suočeni ovdje sa šumom raznih propisa koji su rađeni, razno raznim olovkama, razno raznim pristupima, razno raznih skupina i suočeni smo sa raznim pravnim školama koje su objektivno ovdje u BiH i mi jednostavno moramo ako hoćemo biti do kraja precizni, pedantni, ako hoćemo odgovoriti zadaći da to bude i profesionalno i stručno i da bude u duhu znanosti nomotehnike koja znači izradu pravnih propisa. Dakle, da nomotehnički imamo uređen na jedinstven način pravne propise u BiH.

Vas molim da zbog toga podržite ovaj zaključak Ustavno-pravne komisije. Sebi nameću ovu zadaću da same to pripreme. Bilo bi dobro da je to Resorno ministarstvo uradilo. Mi smo to, o tome govorili da li je ili nije dobili smo jedno mišljenje iz Ministarstva pravde, bila je jedna gospođa nazočna na sjednici gdje

Ministarstvo pravde dvojilo, ustvari reklo je da je ono nadležno za to, ali dvoji da je tu možda to takva jedna uređena pravna pravila usporila procese izrade pravnih propisa. Postavlja se pitanje ako bude zakon, kako sankcionirati nekoga ovaj, ako regulirano zakonom izradu pravnih propisa u BiH. Molim vas fino. Sankcije ćemo propisati, oni koji nisu stručni, koji nisu sposobni, koji ne znaju svoj zanat, pravo je zanat, neka rade neki drugi posao. A neka ažurnost i prohodnost kroz Vijeće ministara, resorna ministarstva do Parlamenta bude kroz stručna radna tijela, kroz stručne grupe koje će pripremati zakone za ovaj parlament.

Dakle, apeliram na ovaj Dom, da prihvati ovaj zaključak. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Evo gospodin Grubišić, molim vas lijepo gospodin Grubišić zamjenik resornog ministra, izvolite.

GRUBIŠIĆ

Dakle, neću dugo, zaista je već kasno vrijeme, samo da kažem ovo. Dakle, Ministarstvo pravde je bilo protiv jednog prijedloga koji se pojavio pred Vijećem ministara da izvršna vlast riješi ovo pitanje na način da ono obavezuju izvršnu vlast. Ja sam rekao da, mislim Ministarstvo pravde stoji na tome da to ne obavezuje onda Parlament i da mi smatramo da Parlament treba donijeti sa svim šta gospodin Filipović kaže. Na kraju krajeva, zakoni se u Parlamentu usvajaju i mi podržavamo inicijativu da se uredi i podržavamo inicijativu da se i na nižim razinama, dakle entitetima i Brčko distriktu i u kantonima u Federaciji ovaj, donesu takva pravila koja će ujednačiti tu praksu ovaj, kako je to u EU govoreno.

Međutim, želim predložiti jednu stvar. Dakle, Ministarstvo pravde će se potpuno uključiti ovde sa ljudima iz ustavno-pravnih komisija. Želim predložiti možda da li da se sad formira jedna takva grupa radna koja će sa ustavno-pravnim komisijama ili da se doneše zaključak da se pri ustavno-pravnim komisijama, da budu ljudi iz Ministarstva pravde ili iz izvršne vlasti, dakle da zajednički uredimo ovu materiju, jer zaista

JADRANKO TOMIĆ (?)

/nije izašao za govornicu/

Vi pripremite vaše ljude koji će raditi..

GRUBIŠIĆ

Ne, ali da bude obaveza Parlament da obaveže, da kaže da mi odredimo ljude, razumijete. Toliko.

MUSTAFA PAMUK

Hvala Grubišiću. Evo tajnik našeg Doma će reći nekoliko rečenica vezano za problematiku.

JADRANKO TOMIĆ

Da vam kažem, na ovoj radnoj skupini što je bila. Bio je predsjednik Ministarstva pravde isto tako i tad je dogovoren da će se i Vijeće ministara na svoj način, Ministarstvo pravde odgovarajuće službe, uopće nije bitno, uključiti u tu radnu skupinu.I na neki način je ...postignut dogovor da budu tu iz Ustavno-pravne komisije po dvije osobe, iz ovaj Tajništva da budu, da budu iz Vijeća ministara, tako da bi ipak to jedna radna skupina pripremila materijal za ustavno-pravne komisije.

MUSTAFA PAMUK

Kog tajništva, kog tajništva?

JADRANKO TOMIĆ

Parlamentarne skupštine, bili bi tajnici nadležnih komisija ustavno-pravnih, bili bi tajnici domova

MUSTAFA PAMUK

Molim vas, hvala lijepo. Molim vas, evo ja stavljam na glasanje ovaj zaključak.

Dakle, mi prihvaćamo s tim da odmah znamo, nosilac zadatka je naša komisija i Zastupničkog doma. Oni će angažovati stručnjake iz Vijeća ministara na način kako to misle da treba da to dobro urade.

Ko je za? Hvala lijepo

Ja vam se zahvaljujem kolege i svim onim koji su se malo ljutili kao moj kolega Spajić, se isto zahvaljujem. Ja ne mogu dalje.

Sjednica završila sa radom u 18:00 časova.